

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odgovredi. — Udje "Kafol, tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Cenjenim naročnikom. ● ●

Pred dobrim mesecem smo poslali vsem naročnikom, ki še niso plačali naročnine, izkaz, koliko nam še dolgujejo za list. Prosili smo jih ob enem tudi, da naročnino prej ko mogoče pošljejo, ker bi jim morali drugače list ustaviti. Mnogi naročniki so res storili svojo dolžnost, a veliko jih še dolguje naročnino. Zato tiste naročnike, ki še svoje dolžnosti niso izpolnili, zopet opozarjam in prosimo, naj takoj zaostalo naročnino plačajo, ker drugače lista ne dobijo več. Pri današnji številki, imajo naročniki, ki še naročnine niso plačali do konca lanskega leta, na ovitku velik rdeč križ, in ta številka bo zadnja, ki jo bodo dobili, ako ne plačajo.

UPRAVNIŠTVO.

Deželni zbor zaključen.

Zasedanje štajerskega deželnega zbora, ki se je sešel dne 20. septembra, je bilo z dnem 2. oktobra zaključeno. Vse delovanje deželnih poslancev je obstajalo v tem, da so se med seboj pridno pogajali in posvetovali, kako dovesti mir in spravo med slovenskim in nemškim ljudstvom. Toda pogajanja so se razbila, ob nestrpnosti nemško-nacionalnih poslancev, kateri niso hoteli na noben način privoliti, da se meri spodnještajerskemu ljudstvu z enako mero, kakor srednje- in zgornještajerskemu.

Treba si je to dobro zapomniti, da ne bodo zopet štajercijanci in nemški priseljenci pačili resnice. Da so nemški nacionalci res krivični proti Spodnjim Štajercem in da postopajo nestrpno, to nam dokazuje tudi zadržanje nemških veleposestnikov in nemških

PODLISTEK.

Naše jeruzalemško romanje.

1. Na morju.

Zvečer, dne 20. septembra smo šli jeruzalemški romarji k počitku s sladko zavestjo: jutri stopimo na suho, na ljuba domača tla. Tudi morje se je hotelo od nas priateljski posloviti. Zadnji dan pomorske vožnje po albauskih in dalmatinskih vodah, je kazalo nenavadno prijazno lice. Kakor zrcalo je izgledala morska gladina, solnčni žarki so se veselo kopali v kristalno čisti merni vodi; orjaška ladija „Troi“, ki je bila skor 14 dni na dom, je krepko rezala vodene brazde. Napocilo je jutro 21. septembra. Količka sprememb! Za nami je privihral soparni jug, zanesel v morsko domovje nemir, nebo pa zastrl s težkimi oblaki, ki so od časa do časa izsuli svojo moko vsebino.

Kakor morska površina, so bile razburkane tudi naše duše. Nekaj viharnega, nestrpnega, koprnečega se je bralo vsem na obrazu. S telesom smo stali še na ladiji, a naša srca so na lahnih krilih hitela že tja čez Kras proti Ljubljani in dalje čez hribe in doline v domače kraje, k dragim svojcem. Čustva sladkega veselja in pričakovanja so polnila naša srca, a vmes so se marsikateremu na dnu duše oglašali tudi milotožni zvoki. Naše romanje je pri koncu, sv. dežela daleč za nami, minoli so dnevi, ko je naša duša brezskrbno liki novoporočena nevesta plavala v jasnih višinah najsvetjejših čustev. Stopiti nam je zopet v tužno domovino, ki jo zastirajo oblaki razdora, krivic, prepirov, vrniti se nam je v tesne razmerice, kjer nas čaka butara vsakdanjih skrbi, med ljudi, ki

krščanskih socialcev. Ti so bili voljni, vsaj v tako zmerni meri, ugoditi opravičenim zahtevam Slovencem, toda nemško-nacionalni poslanci tega niso priupstili; še več, grdo in ljuto jih vsled tega napadajo v svojih listih ter jih zmerjajo z izdajicami. Opazjam, da se nahajajo v zvezi nemško-nacionalnih poslancev razen Wastiana tudi ti-le znani gospodje: ptujski Ornig, mariborski Neger, celjski dr. Negri, marenberški Langer in mutski Erber. Ti so sokrivi, da deželni zbor ne dela.

Žalostno za časa pogajanj pa je bilo, da so slovenski liberalci pomagali nemško-nacionalcem ter jih s svojimi neresničnimi poročili o razmerah na Spodnjem Štajerskem utrjevali v odporu proti pravičnim slovenskim zahtevam. Namesto, da bi stali ob strani svojih bratov, ki so se borili za pravice svojega ljudstva, pa so stali kot pomagači pri nemško-nacionalni večini in ji vzbujali mnenje, da slovenske pritožbe o zapostavljanju našega ljudstva niso opravičene. Leno tolazbo smo doživeli v tem času, da je namreč veliko pametnejših liberalcev vsled tega protinarodnega postopanja zapustilo liberalno stranko in izrecno odobravalo z ljudstvom vred nastop naših deželnih poslancev.

Zaključenje deželnega zборa vzamemo z mirnim srcem na znanje. Slovenski poslanci so začeli obstruirati, ker niso dobili od deželnega zборa ničesar koristnega za svoje volitve, pač pa je bila nevarnost, da se celo oškoduje spodnještajersko ljudstvo. Sedaj je vsa ta nevarnost izključena. Krivi na nedelavnosti deželnega zборa pa so nemško-nacionalci vsled svoje nestrpnosti in napetosti, v kateri so jih po prijateljski podpirali naši štajercijanci in liberalci!

Osrednja zadruga za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru

pozivlja vse posestnike na Spodnjem Štajerskem, da pristopijo kot tudi k Osrednji zadrugi za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje. Važno je za nas, da imamo kolikor mogoče veliko število udov, ker se bo pri podeljevanju podpore oziralo na število udov. Čim več bodo imeli udov, tem večja podpora se nam bo poddelila.

Delež znaša 10 K, kateri se ne obrestuje, pač pa se pri izstopu vrne. Osrednja zadruga ima skrbeti v prvi vrsti za vnovčenje živine ter bode svojim udom odjemala živino takoj, ko bodo pri nas padle cene ži-

nas nočeo razumeti, ki nas zasledujejo, zaničujejo, preganjajo, sovražijo. In milo se nam je storilo v srcu. A v tem hipu nam je stopila pred oči veličastna Oljska gora in zagledali smo Gospoda, kako vdano prime kelih trpljenja, naša duša se je osrečila, naše srce je navdal pogum. Le pogumno in veselo zopet na delo, na vojsko, okrepcani, z vzvišenimi vtiski iz sv. dežele!

In sedaj smo doma. Romarjem in tistim, ki so nas doma v duhu spremljali na potovanje, morda ustrezemo, če nekoliko razložimo vtiske, ki smo jih v svoji znotranjosti prinesli domov.

Ne mislimo tukaj podati natančnega romarskega dnevnika, tudi ne potopisa, ker je sv. dežela že itak podrobno opisana tudi v slovenskem jeziku. Odprli bomo knjigo znotranjega mišljenja in čutenja, odgrnili plast za plastjo ondi prihranjenih vtiskov ter izvajali iz njih skele. Na ladji smo imeli priložnost, se med seboj spoznavati in razgovarjati, zlasti bližnji rojaki. Slišale so se od začetka pritožbe, da nas je glavni odbor raztepel v vse mogoče skupine; Kranjci, Štajerci, Korošci, Primoreci, Hrvati, vse je bilo pomeno. Posamezniki so prišli med čisto neznane ljudi. Skupina, v kateri je bilo največ Štajercev, je dobila za voditelja gospoda iz Gorjškega ali iz Trsta, primorsko-kranjska skupina pa Štajerca; da, tako neusmiljeno so nas premehšali, da so celo moža in ženo dejali v različne skupine. No, na ladji ni bilo tega razločka. In polagona smo se uverili, da je ta pisana razdelitev v nekem oziru bila dobra. Tako smo se bolj seznanili, Primorec s Štajercem, Korošec s Kranjem, in to je močno poživilo zavest, da smo eden na rod.

Ker bo tiskan imenik romarjev, ki smo ga dobili udeleženci, pač malokomu prišel v roke, navede-

vine in pošiljala živino na najugodnejše trge. Pri skupni prodaji živine si zadruga ne računa niti vinarija, ampak odračuni si samo tiste stroške, ki pri prodaji resnično narastejo, kakor n. pr. vozinja, tržna pristojbina (štanjnina), stroški krmiljenja na sejmu itd.; vse te stroške in še mnogo večje imajo pa tudi vse živinske barantači in prekupci, ki postavljajo živino na najugodnejše trge ter delajo vrhu tega še mastne zasluzke; seveda letos ne ravno velikanskih, ker ima živina pri nas visoko ceno, pač pa v letih, ko imamo pri nas nizke cene.

Druga važna naloga Osrednje zadruge je, skrbeti za povzdigo živinoreje, in ravno za Spodnještajersko je to velevažnega pomena. Zadruga bo skrbela, da se bodo nastavili za posamezne kraje dobri, čiste pasme plemenjaki, in sicer za gornjegrajski, šoštanjski, slovenjegrajski, marenberški okraj in pa cele Slgorice marijedvorska pasma. — Za rogaški, šmarski, celjski, laški, brežiški, konjiški, vranski, sevnški in kozjanski okraj muropolska pasma. — Za Štajersko bo oddajala tudi svojim udom dobre čiste pasme telice ali krave po znižani ali polovični ceni. Osrednja zadruga bo dobivala namreč od države podporo vsako leto, in sicer do leta 1918., nadalje se bo skrbelo za zavarovanje živine, za zboljšanje travnikov, hlevov, gnojišč, za ugodno dobavo krmil, posebno za ugodno dobavo močnih krmil, kakor na primer otrobi itd., nikdar pa za dobavo krmil: lukulus, moločni itd., kakor se že vsa imenujejo, o katerih smo že tudi v „Gospodarskih Novicah“ poročali in naročali, da jih nikdo ne kupuje.

Na zgoraj naveden način bo mogoče živino še boljše in hitreje spraviti v denar, število živine pomnožiti, ter priti enkrat do boljše živine.

Vsak kmet-živinorejec bo po prečitanju teh vrstic sprevidel, da je ta Osrednja zadruga velevažnega pomena za kmečki stan, zatorej vas kmetje in zaupniki S. K. Z. najljudnejše prosimo, da v prav obilem številu pristopate k zgoraj navedeni zadrugi. Ker je za nas važno, da imamo kolikor mogoče veliko število udov, smo se tudi obrnili na č. gg. župnike ter jim poslali brošuro, katera vsebuje pravila in spis o skupni prodaji živine, pristopnicu in položnico, ter jih je že tudi mnogo pristopilo, za kar jim izrekamo najlepšo zahvalo.

Nameravamo poslati tudi zaupnikom S. K. Z., ter jih najljudnejše prosimo, da se v prav obilen številu udeležujejo, in obenem še prosimo, da tudi še druge kmete-živinorejce pozivljajo k pristopu Osrednje zadruge.

mo tu imena štajerskih romarjev, zakaj Štajerci smo bili poleg Kranjev najbolj zastopani. Številka v oklepajih pomeni romarsko številko, ki jo je imel vsak pripeto na levem rokavu; po teh številkah smo se spoznavali in razvrščevali.

Potočnik Jožef, bogoslovec od Sv. Roka ob Soli (31), dr. Fr. Kovačič, profesor bogoslovja v Mariboru (102), Šket Mihael, župnik v Luki pri Zidanem mostu (202), Mikuš Valentin, župnik pri Sv. Juriju ob južni železnici (302), Vreže Janez, c. kr. učit. prof. v Mariboru (204), Ivan Luskar, kaplan v Novi cerkvi (210), p. Kazimir Kosobud, duhovnik nemškega reda v Ormožu (211), Ana Fidler iz Ogorevca (220), Katarina Vodeb, mladenka iz Zavodne pri Celju (222), Marija Sitár, kuhanica v Dobrni pri Celju (223), Karl Dolc, Cerkvenik v Kostrivnici, Michael Goršek, posestnik v Šmartnem (235), Jurij Gams, posestnik v Šmartnem (236), Jakob Kac, posestnik v Šmartnem (237), Fr. Polaneč, pos. sin v Stanovskem (238), Fr. Lašek, župan v Stanovskem (239), Anton Herle, zasebnik v Solčavi (240), Gregor Plesnik, pos. v Solčavi (241), Jurij Robnik, posestnik v Lučah (242), Janez Ježovnik, posestnik v Lučah (243), Matija Žibret, mizar v Letušu (244), Fr. Prisljan, posestnik v Parišljah pri Braslovčah (245), Franc Stožir, posestnik v Ternolah pri Celju (246), Anton Jarc, pos. sin pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu (249), Matija Vipotnik, posestnik pri Sv. Petru v Savinjski dolini (250), Fr. Šisko, mizar v Selcah v Slov. gor. (251), Gregor Leben, posestnik v Žičah (252), Marjeta Florjan, Šivilja na Vranskem (284), Gregor Potokar, župnik v Bočni (302), Anton Ferleš, misjonar v Gradeu (303), Janez Kozinc, župnik v Slivnici pri Celju (306), Martin Jurhar, kaplan v Konjicah (307), p. Bernardin Salamun, kaplan pri Sv. Trojici v Halozah (308), Fr. Len-

Drugi kmetje, kateri želite pristopiti k tej z drugi, blagovolite naznaniti potom dopisnice, da se vam pošle zadružna knjižica, pristopnica in položnica.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 30. septembra: Na Češkem se je med Nemci in Čehi doseglo toliko sporazumljenja, da bo deželni zbor menda vendar-le zboroval. Pogajanja se bodo nadaljevala. Čehi povdarjajo, da morajo biti vse češke stranke edine napram nemškim zahtevam. — Na Ogrskem bodo prihodnje leto, tako pravi ogrski ministrski predsednik, dobili nov vojaški brambeni zakon. — V Berolini, glavnem mestu Nemčije, so se vršili dne 27. in 28. t. m. krvavi boji. Cela predmestja so se uprla in streljala na policijo. Socialni demokrati so se združili s poulično druhaljo in napadali cerkve. Nekega luteranskega pastorja so hoteli ubiti, komaj jim je ušel. To je maščevanje nad luteransko Nemčijo. Luteranski pastorji so v sovraštvu do katoliške cerkve šli tako daleč, da so učili rajši brezverstvo ko Kristusa. Sadove žanjejo sedaj, ko niti sami niso več varni pred svojimi učencami.

Dne 1. oktobra: Včeraj sta se podala avstrijski in italijanski minister za zunanje zadeve v grad italijanskega kralja v Racconigi. Naš zunanj minister Aehrenthal je izročil italijanskemu kralju lastnoročno pismo cesarja Franca Jožefa I., v katerem se zahvaljuje naš vladar za lastnoročne pismene čestitke povodom 80. rojstnega dne. — Španski ministrski predsednik Canalejas je ukazal, da se zapre 1. oktobra 34 samostanov, dne 15. oktobra pa namerava pustiti zapreti še 70 samostanov. Katoličani sklicujejo velike protestne shode. — V Egiptu se zopet pripravlja nekaj zoper Angleže. Razni ljudje hujšajo Egipčane, naj se z orožjem upro Angležem.

Dne 2. oktobra: Delegacije so skliceane na dan 12. oktobra na Dunaj. — Z merodajnega mesta se javlja, da bo novi vojaški brambeni zakon za Avstrijo v kratkem predložen in bo obsegal 2letno vojaško službo in odpravo 1letnega prostovoljstva na lastne stroške. Tako bo z enim mahljajem zenačena socialna razlika med bogatimi in revnimi v armadi. — Ruska mornariška uprava se je odločila, da zgradi za svoje črnomorsko vojno brodovje štiri nove bojne ladje. Povečanje črnomorske ruske bojne mornarice bo zelo uplivalo na vzhodno politiko, kar tudi ne bo ostalo brez pomena za Avstro-Ogrsko.

Dne 3. oktobra: Belgijski listi poročajo, da dela bolgarski kralj na zvezo Bolgarije, Grške, Srbije in Črne gore. Grška in Bolgarija sta se že sporazumeli. — Na Španskem so priredili včeraj katoličani več protestnih shodov proti najnovejšim vladnim odredbam, ki so se zelo krasno izvršili. Shoda v San Sebastianu se je udeležilo 30.000 oseb. Mesto je bilo v zastavah. Na glavnem trgu je govorilo več govornikov kako ostro proti vladni. — V dobro obveščenih krogih se govorji, da je usoda Finske zapečatena. Sodi se, da bo finski deželni zbor odpravljen in da bo razdeljena Finska v ruske pokrajine.

Dne 4. oktobra: Na Dunaj se je pripeljal včeraj ogrski ministrski predsednik, in bo ostal ondi več dni. Sprejet bo v avdijenci od cesarja in nadvojvoda Frana Ferdinanda. Udeležil se bo tudi skupnih ministrskih posvetovanj. — Boj med angleško poslaniško in med gosposko zbornico, ki je bil po smrti kralja Edvarda ododen, se bo kmalu odločil. Vsa pogajanja so ostala brezuspešna. — Letošnje velike angleške vaje so pokazale veliko nesposobnost angleških generalov. Nek tuj general je izjavil, da je angleško vojaštvo dobro, generali in častniki so pa za nič.

tonja, kaplan v Smartnem (309), Jan. Zdravlič, misijonar v Celju (310), Miloš Šmid, župnik v Solčavi (311), Jakob Korošec, zasebnik v Radincih (314), J. Hauptman, kaplan na Muti (324), Josip Lipša od Sv. Križa na Murskem polju (325), Fr. Plateis, vlepoestnik v Ročici v Slov. gor (327), Fr. Ver, zidar v Vičavi pri Ptiju (328), Jan. Lančič, klepar v Radgoni (329), Fr. Omerzel, posestnik v Kostajniku (330), Tomaž Rantaša, posestnik v Seliščih (331), Jan. Bajc, posestnik v Botričenci (332), Marija Skale, kmetica v Vojniku (347), Ema Kranjc, služkinja v Mariboru (348), Marija Drozg, zasebnica v Mariboru (349), Marija Križanič, šivilja v Mariboru (350), Treza Lukovnjak, zasebnica v Mariboru (351), Antonija Galun, kuharica v Mariboru (352), Lucija Šket, posestnica v Mariboru (353), Terezija Masten, kuharica v Mariboru (354), Ana Kiselak, posrežnica v Mariboru (355), Fr. Erjavec, kuharica v Mariboru (356), Neža Mihelin, kuharica v Celju (357), Elizabeta Hrašan, hišna oskrbnica v Celju (358), Marija Nerat, šivilja v Celju (359), Elizabeta Dolenc, posestnica v Celju (360), Ivana Brunker, kuharica v Celju (361), Marija Volčko, zasebnica v Celju (362), Genovefa Pukmeister, pos. v Celju (364), Marija Dernič, kuharica v Celju (365), Marija Frie, kuharica v Celju (366), Antonija Vrhovnik, kuharica v Ljutomeru (367), Marija Novak, trgovka v Ljutomeru (368), Ana Lukner, posestnica v Ljutomeru (369), Rozalija Vrhovnik, šivilja v Ljutomeru (370), Neža Zemlič, posestnica žena pri Sv. Benediktu v Slov. gor. (371), Elizabeta Weiss, posestnica žena pri Sv. Benediktu v Slov. gor. (372), Marija Kampl, služkinja v Ptiju (373), Marija Slana, posestnica žena v Ptiju (374), Helena Šmid, posestnica žena v

Razne novice.

* Od lurških božjepotnikov so nam došla ta-le poročila. Iz Lurda: Dne 26. septembra t. l. ob 1/12. uri so prevzvišeni g. knezoškop lavantinski blagoslovili za rajhenburško cerkev krasna kipa lurške Matere božje in sv. Jožefa, izdelana pri tvrdki Rafel v Parizu. Stala sta v votlini prav blizu, kjer se je Marija prikazala. Navzočih je bilo mnogo duhovnikov in belgijskih romarjev. Po slovesni blagoslovitvi kipa so nagovorili nadpastir Marijo z besedami: „Zdrava, zdrava, Marija, milosti polna! Prosi in izprosi, da je rajhenburška cerkev, Tebi posvečena in okrašena s Tvojo podobo, danes 26. septembra 1910, od mene blagoslovljeno v lurški votlini, neusahljiv vir duhovnih milosti in telesnih dobrota za vse duhovnike in vernike lavantinske škofije!“ Sv. Jožefa pa so pozdravili, rekoč: „Pozdravljen, pozdravljen sv. Jožef, krušni oče Jezusov in prečisti ženin Marijin, izprosi meni, ki sem danes, dne 26. septembra 1910 blagoslovil Tvojo podobo v masabielski votlini, ter mojim dragim škofijam, da pridemo vsi po Mariji k Jezusu!“ Nato so podelili zbranemu ljudstvu, med katerim je vladalo veliko navdušenje, škofovski blagoslov.

— Dne 27. septembra so zapustili Lurd ter se podali v Paray le Monial, da tam blagoslovijo za rajhenburško cerkev odločen kip presv. Srca Jezusovega. — Iz Paray le Moniala: V sredo, dne 28. septembra smo dospeli v Paray le Monial. V četrtek, na praznik sv. Mihaela, po maši prevzvišenega nadpastirja, se je vršilo blagoslovljene prekrasne podobe Srca Jezusovega. Kip je stal v cerkvici presv. Srca Jezusovega na mestu, kjer se je isto prvič razodelo blaženi Mariji Margareti Alakok ter poleg groba imenovane blaženke. Nagovor ekscecence po blagoslovitvi se je glasil: „O presveto Srce Jezusa Krístusa, čigar podobo sem jaz, nevredni nadpastir škofije lavantinske, blagoslovil v znamenit cerkvi čudovitih razodenj na praznik sv. nadangelja Mihaela dne 29. septembra 1910, bodi v novi cerkvi rajhenburški vedno zavetišče, kjer bodo dobivali pravični mir, grešniki odpuščenje, žalostni tolažbo in oporo omahujoči! Amen, in tako bodi in se zgodi!“ — Po blagoslovilju so si ogledali milostni knezoškop na vrtu samostana sester obiskanja Marijinega kraja, kjer se je prikazal Zveličar Mariji Margareti v lešnikovem grmu, ki se sedaj tam raste; potem na vrtu kapelo, ki je iz časa bl. Marije Margarete in v kateri se nahaja prava podoba Srca Jezusovega iz istega časa — samo srce brez telesa, obdano od angeljev. Na obeh svetih krajin so mil. vladika molili za duhovnike in škofijane lavantinske škofije, v kapeli posebno še za vse dobrotnike nove rajhenburške cerkve. — Po cerkveni slovesnosti je rajhenburški opat D. I. Epalle čestital knezoškopu k visokemu imendanu v imenu duhovnikov lavantinske škofije. — V petek, dne 30. septembra se je nadaljevalo potovanje proti Parizu in od tam proti domu.

* Iz sole. Na izpraznjeno nadučiteljsko mesto v Dobrni je imenovan za suplenta učitelj Leskovar. Imenovani so: učiteljski kandidat J. Zagožen za suplenta na Dobrni, učiteljska kandidatinja Frančiška Levstik za suplentino v Teharjih namesto bolne učiteljice Kosi; za suplentino v Grižah gdč. Lilek, za suplentino v Ljubečni Viktorija Zörer, doslej suplentinja pri Sv. Jedert pri Laškem. — Šolskim občinam Pirešica in Galicija se je dovolilo preložiti velike počitnice od 1. avgusta na 1. oktober.

* Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos. To pokažimo posebno letos, ko se vrši zadnjega decembra ljudsko štetje. Nihče naj ne zamolči svoje slovenske krvi. Pri mlačnežih že sedaj uplivajmo, da se pri ljudskem štetju vpišejo kot Slovenci.

* Draginja! Draginja! Tako kričijo sedaj mescani, tržani in vse, kar drži z njimi. Seveda niso ce-

ni časi, to pravi tudi kmet in prebivalec na deželi, zato ne bi imeli nič proti enakemu kriku. Toda temu odločno uvrjamo, da bi bil krit draginja naš kmet. To je neresnica. Kar kmet proda, s tem se komaj preživi. Kmetje nimajo na mesec po stotine kron plače, kakor višji uradniki, med njimi tudi nihče ne postane milijonar, kakor se to po mestih dogaja. Tudi kmet čuti draginja. Ali ni obleka, katero si mora kupovati, vedno dražja? Ali niso davki, s katerimi vzdržuje druge stanove, vsak dan večji? Kava, riž, sladkor, vse, kar mora kupiti kmet za svojo mizo, je za kmata ravno tako drago, kakor za meščana in fabrikanta. Vse orodje, posebno železno, je čudovito drago, in vendar potrebuje naš napredni kmet tega vedno več! Nihče ne vidi, kako se bogatijo po mestih veliki mlinarji, veliki trgovci, veliki mesarji, pivovarnarji, šnopsarski fabrikantje, vinski pančarji, izdelovalci železnih itd., le ubogega kmeta in njegovo živino sedaj vse vidi. Toda kmečka zavest je velika in se bo postavila sovražnikom v bran! Čudno je, kako se v tem boju zadržijo naši listi. „Stajerc“ previdno molči, istotako hinnavska „Sloga“ in liberalni „Narodni List“; liberalni „Nar. Dnevnik“ pa, o katerem mislijo liberalci, da ne pride kmetom v roke, odkrito vleče z nasprotniki kmeta!

* V odboru Zadruž. zveze v Celju so med drugimi naslednji gospodje kmetje: Odvetnik dr. Božič, odvetnik dr. Kukovec (predsednik in podpredsednik liberalne narodne stranke), na novo baje zopet odvetnik dr. Rosina, odvetniški kandidat dr. Kalan, poslovnih uradnika Učakar iz Trsta in Smrtnik iz Celja, gimnazijski profesor Kožuh, poštni uradnik Mirnik ter veleposestniki oziroma veletrgovci Turnšek starejši, Levak in hmeljar Roblek. Istotako so v nadzorstvu, kakor poročajo, naslednji odlični gospodje kmetje: Zopet odvetniki: dr. Brenčič, dr. Goršek, dr. Štiker, učitelja Ferlinec in Pirkmayer, in veleposestnika, oziroma trgovca Širca in Drobnič. Blagorašemu zadružništvu, ki ga bodo „reševali“ takli odlični kmetje. Zadruge, ali se vam odpriajo oči?

* Vekoslav Spindler — obsojen. Urednik „Narodnega Dnevnika“ in „Narodnega Lista“ v Celju, g. Vekoslav Spindler, bivši slušatelj zdravilstva in pravoslovja, je bil v soboto, dne 1. oktobra t. l. obsojen na teden dni zapora z enim trdim ležiščem na teden. — Tožil ga je državni pravnik dr. Bračič, ker ni prinesel popravka, ki ga je zahtevalo državno pravdinstvo o poročilu glede smrti nesrečnega Cokana tako, kakor zahteva postava in pa, ker je prinesel „Narodni Dnevnik“ nekatera neresnična poročila o tem žalostnem slučaju. Čujemo, da je zdaj nekaterim žalškim, po Cokanu žalujočim damam žal, da so politični otročaji proglašili Cokana za narodnega mučenika, ker bi ovile zdaj namesto Cokana raje Spindlerju venec cokanskega narodnega mučenštva.

* V vednost! Kukovčevim in Plojevim političnim namenom služeči „Narodni Dnevnik“ psuje kmečke zborovalce na shodu pri Veliki nedelji, da so „politično neizšolani in s pijačo podkupljeni volilci“. — Pri volitvah se Kukovcu in Ploju hočemo za te komplimente zahvaliti!

* Zopet nemško nasilstvo. Nemško-nacionalni poslanci deželnega zборa in z njimi zvezzano veleposestvo, je pozvalo deželni odbor, da ustavi vsa plačila, razven plačil nemškim deželnim uradnikom. To storijo sedaj, ko se je moral vsled slovenskih pritožb in iz tega nastale obstrukcije deželni zbor zaključiti. Nemci so nepopoljšljivi! Ako bi poslušal deželni odbor zahtovo nemških poslancev, bi bila krivica za Slovence tem hujša, ker je nemški deželni odbor izplačeval dosedaj skoro samo zgornje- in srednještajerskim Nemcem. Slovensko prebivalstvo lahko od dne do dne spozna, kako opravičena je slovenska obstrukcija!

* Edini slogaš v duhovniški obleki je na Spodnjem Štajerskem menda šele č. g. Šegula, ki je pri-

cer vozil Zveličar po širnem morju, kakor mi, vendar „Galilejsko morje“ je bilo priča njegovih čudežev in naukov. Iz čolna je učil množice, v čolnu se je vozil po morju v tiho samoto molit, lahno šumljanje morskih valov je spremljalo njegovo molitev. Ko so razburkali viharji morske valove, se je Gospod vzdignil, zaukažal vetrovom in nastala je velika tihota. Kakor ptice pod nebom, lilije na polju, gorčično zrno, pšenica in ljuljaka, tako služi tudi morje Gospodu kot podoba, da dopove ljudem skrivnosti božjega kraljestva. Morje je Zveličarju svet, apostoli so ribiči, ki dobijo načrilo, naj lovijo ljudi za nebeško kraljestvo. Cerkev Kristusova je lađa na morju, valovi se poganjajo vajo, a razdreti je ne morejo.

Ti skrivnostno morje si tudi podoba človeškega srca. Kdo pretulta vajine skrivnosti? Sedaj miruje ta in se ljubko smehljata, a za hip se v vajini globini vzbude divje počasti; v morju večrovi, v srcu strasti, peneči valovi se kakor gore vzdigujejo kvišku, hoteč pogolniti vse, kar dohite. A lađa, dasi jo tajne sile premikajo sem in tje, da ji stene škrpljejo, vendar gre svojo pot in silovito odbija morske valove, ki se zaganjajo v njo. Takšno je naše življenje. Ladja našega razuma nas mora nositi preko razburjenih valov, čustev in strasti. Gorje človeku, če prevlada te počasti nad razumom!

In ti Jadransko, Jonsko in Egejsko morje, si prava zakladnica zgodovinskih spominov, saj je ob tebi tekla zibelka srednje-evropske omike. Egipčani, Feničani, Grki in Rimljani, Ilirci, Slovani in Germani so ob tebi zapustili svoje sledove. Ko bi imelo ti, morje, jezik, govorilo bi nam pretresljivo povest o u-sodi, ki je zadela razne narode.

Morje, koliko blagih spominov nam obujaš, koliko zlatih naukov daješ! Ljubko nas spominjaš našega Gospoda, našega in tvojega Stvarnika. Ni se si-

šel iz sekovske škofije k nam na župnijo Sv. Roka ob Šotli. Sedaj hvali v "Slogi" svoje delovanje v politiki in svoje naziranje. Toda, kakor je videti, ima mož slab spomin, in dela s tem sam sebi žalostne dneve. Brčko se pritožuje, da slovensko ljudstvo dne 14. septembra 1899 na shodu v Mariboru ni hotelo poslušati njegovega glasu, naj se snujejo rajfajzenovke, in da je bil njegov govor proti koncu prerušen z raznimi mejklici. Toda vsi, ki so si ohranili jasen spomin in ne gledajo tudi preteklih dogodkov skozi strankarska očala, vedo, da je bila na zborovanju vsled Šegulovega govora sprejeta soglasno ta-le resolucija: "Izvoli uaj se odbor petin mož, ki poskrbi, da se prav v kratkem sestavi razliaga, pravila rajfajzov in navodila, kako se ustanovi rajfajzenovka. On naj tudi skrbi, da se osnavajo rajfajzenovke, kjer je potrebno in koristno." Ni res tudi Šegulova trditev, da se je sklenilo ustanavljanje konsume, kjer so dani pogoji. Resolucija je bila mnogo previdnejša in modrejša. Izmišljotina Šegulova je nadalje, da se je sklenilo na tem shodu ustanoviti centralno pisarno. O tem nihče nič ne ve, tudi taki ne, ki imajo trezen in dober spomin. Vsled tega je ravno tako iz trte izvito, da je bil za direktorja te pisarne izvoljen urednik Anton Korošec. G. Šegula, malo manj slogaške strasti ter osebnega sovraštva, in spomin ter ljubezen do resnice se bosta zopet vrnila!

* V socialni demokraciji hudo poka. V Avstriji je straten boj med češkimi in nemškimi sodrugi, ki groze, avstrijsko socialno demokracijo čisto razklati. Tudi na Nemškem je razdor vedno hujši. Strašno so si v laseh revolucionarci, ki jih vodi Bebel, in tako zvani revolucionisti, ki hočejo, da socialist postane lahko tudi minister, če kaže. Nikdar pa ne slišimo, da bi kdo teh rudečih bratcev kaj storil za delavstvo. Napsutno! Vedno več se bere slučajev, ko pobašajo socialno-demokraški voditelji iz blagajne težko prislužen denar svojih sodrugov, in izginejo. Tako dela socialna demokracija za delavstvo!

* Sadovi liberalnega učiteljskega dela. "Novemu Času" se poroča od Sv. Ivana pri Trstu: Pri nas so pod vodstvom liberalnih učiteljev priredili Sokoli veselico, pri kateri so se pa na čudne načine zabavali. Norčevali so se iz katoliške organizacije in iz naših mož s tem, da so nosili okrog čuka, križ in rožni venec. Tem ljudem povemo to-le: Iz nas se lahko norčuje, če ne poznale ravno druge zabave. Nam nič ne škodi. A žaljenje vere, katero ste zagrešili s tem, to je škandal, ki zasluži strogo kazen! Če se je drugo jutro kak Sokol zbudil iz svojega mačka v policijskem zaporu, nam ni znano.

* Lepi Slovenci so liberalci. Ljubljanski odvetnik dr. Tavčar, kakor tudi poslanec Ploj sta pri obravnavi, ki se je vršila dne 24. septembra t. l. med starimi in mladimi liberalci, pripovedovala, kako sta med seboj govorila. Prav nič se nam ne zdi čudno, da so padale med tem pogovorom nemške besede. In take može se povzdigne kot vzor-Slovence!

* Pri pogajanjih v Gračcu so naši poslanci nemško-nacionalni večini povedali britke resnice v obraz. Dokazali so jim, kako zavlačujejo Nemci važne gospodarske zahteve spodnještajerskega ljudstva, potem pa imajo še držnost, kričati v "Štajercu", da so krivi teh razmeri slovenski poslanci. Evo primerov! Zaradi regule, ki je Drave obstoj že od leta 1909 zakon, s katerim je zavezana štajerska dežela, da vzame na račun poljedelskega ministrstva v obroku odpplačljivo posojilo. A do danes še dejelni odbor niti predloga za to ni izdelal ter tako onemogočil regulacijo. Nadalje! Akoprav se je najelo, četudi protipostavno, večmiliionsko posojilo, in se je s tem denarjem izplačevalo za nemške kraje proračunske postavke, vendar dejelni odbor ni hotel izplačati niti one svote, ki je že dovoljena pred obstrukcijo za prenavljanje vinogradov. Istotako je tudi s takozvanimi agrarnimi zakoni. Za to je po našem globokem prepričanju potrebno, da vstrajajo naši poslanci v Gračcu pri odporu, dokler se Nemci ne poboljšajo. Da se pa ne bo javnost krivo poučevala po štajercnjacih, za to bomo temeljito skrbeli.

Vrazova slavnost. Poročilo pripravljalnega odbora za Vrazovo slavnost dne 21. avgusta 1910. Darovali so za slavnost: slavne posojilnice: svetinska 15 K., miklavžka 10 K., ljutomerska 25 K., ormoška okrajna 20 K., ormoška 30 K., gornje-radgonska 5 K.; p. n. gospodje: župnik Franc Bratušek 10 K., duh. svet. Martin Meško 10, župnik Jožef Meško 10, prof. dr. Kovačič 10, veleposestnik Janko Pelcl 2, sodni svetnik dr. Presker 10, duh. svet. Janez Kunec 2, župnik Jožef Weixl 5, dekan Martin Jurkovič 10, notar dr. Geršak 10, profesor Franc Herga 1.60, nadučitelj Porekar 1, urednik Ante Beg 2, okrajni odb. Leopold Pettovar 10, veleposestnik Ivan Kočevar 10, gospa Zofija Spevec v Zagrebu 10, župnik J. Menhart 3, sodni svetnik dr. Presker nabral 28, obitelj dr. Geršak 10, gospa Gonzi 4, Simon Kandrič 1, L. Kuharič 2, gospa dr. Omulec 2, Matija Polak 1, Ad. Rosina 1, dr. Sernek 10, R. Starkl 1, dr. Žižek 5, N. Roje 1, gdč. Ljubica Marin nabrala v Mariboru 41; darovali so p. n. gospodje: dr. Turner 2, rav. Schreiner 2, J. E. Kociper 1, Lešnik 1, Olga Nerat 1, Rant 3, I. Hohnjec 1, Pučelik 1, Irgolič 1, dr. Glaser 1, Weixl 1, Illich 1, Bureš 1, Belšak 1, dr. Korošec 2, dr. Verstovšek 2, Vertnik 1, Petelinšek 1, dr. Lukman 2, I... 1, Lenart 1, Plaminšek 1, dr. V... 1, Stern 2, Janžekovič Matko 2, dr. Rosina 2, dr. Medved 5, gospod učitelj Zacherl nabral: v Ljutomeru 64, na Cvetu 14.40, na Krapju 3, v Babincih 6.40, v Noršincih 2.50; povrh so Ljutomeržani, tržani in okoličani, prav mnogo darovali o živilih in pa

drugem blagu; gdč. Frančika Vrazova nabrala 3 K., gdč. Ana Petovar 5.40 K. — Pripravljalni odbor se najprisrečneje zahvaljuje vsem blagim p. n. darovalcem in sotrudnikom. Zahvalo izreka tem potom p. n. slavostnim govornikom dr. Medvedu, dr. Kučera in dr. Hešču, ter vsem slavnim društvom in milim gostom. Prav posebej se še pa odbor zahvaljuje dragim Ljutomeržanom, trškim in okoliškim, za njihovo izredno požrtvovalnost in tako mnogoštevilno udeležbo. Računov še ni bilo mogoče skleniti, ker preostalo blago še ni vse razpečano. Zaključek bo se svoječasno objavil. — Za pripravljalni odbor Vrazove slavnosti: tajništvo.

* **Slovenci** na Nemškem. Na Vestfalskem so v Evingu pri Dortmundu, kakor smo svoječasno naznali, Slovenci obhajali sv. misijon. Naši rojaki so se ga prav pridno udeleževali, in razen redkih izjem so prejeli vsi sv. zakramente. Imeli so tri pridige na dan, pete litanje v slovenskem jeziku in sv. rožni venc pred pridigami. Za petje so skrbele naše vrle štajerske žene in dekleta. Domača pesem je v tujini še veliko bolj ganljiva. Pri sklepni pobožnosti ni ostalo nobeno oko suho. — Poslovili smo se od p. Salvatorja, želeč jim srečno pot in proseč jih, naj se kmalu zopet vrnejo. Mi pa želimo dragim rojakom, da bi ostal na misijon v trajnem spominu in obrodil obilno sadu.

Slovenski rojak.

* **Za Slov. Stražo** nam je poslal vrl mladenič 4500, gdč. Kristina Langeršek, šivilja v Celju 500 obrabiljenih znakov. Živela!

Poročilo o živinskem sejmu na Dunaju dne 3. okt. 1910.

Na sejmu je bilo 3382 komadov rejene živine, 384 pašne živine, 822 slabe živine (živine za klobasarje), po vrsti 3001 volov, 668 bikov, 683 krav, 236 bivofov, skupaj 4588 komadov živine.

Prodajali so se dobro rejeni voli od 96—114 K. na pol debeli od 90—99 K., slabejši od 74—91 K., izvanredno do 116 K.; dobro rejeni biki od 98—102 K., na pol debeli in slabejši od 80—94 K., izvanredno od 74—106 K.; dobro rejene krave od 86—96 K., na pol debeli in slabejše od 76—82 K., izvanredno do 100 K.; ogrska pašna živina od 72—88 K., slaba živina (živina za klobasarje) od 54—73 K., za 100 kg žive teže.

Tendenca: Bikov in slabe živine je bilo primero malo, ter so se oddajali dobro rejeni biki za 2 do 3 K dražje, slabejšim bikom, kakor tudi živini za klobasarje je prekoračila cena za 4—5 K.

Kupčija z rejeno živino, katere je bilo 221 komadov več, je bila mirna, v mnogih slučajih se je še oddajala za 2 K dražje, na pol debeli živini je poskodela cena za 3—4 K.; slabejši voli, pašna živina in bivofov so se oddajali za 4 do 5 K dražje. Proti koncu je postala kupčija malo mrtva, sejem se je popolnoma izpraznil.

V izven je bilo prodanih 917 komadov živine.

Mariborski okraj.

* **Maribor.** Zadnjo nedeljo je uprizorilo slovensko gledališče burko "Rezervistova svatba", ki se je prav dobro obnesla. Tudi udeležba je bila lepa. — V nedeljo, dne 9. t. m. popoldne ob 1/4. uri se uprizorilo "Rokovnici".

Maribor. V soboto dne 1. t. m. je umrl tukaj Janez Leben, bivši posestnik v Starem logu pri Pragerskem, v starosti 79 let. N. v. m. p.!

* **Maribor.** V nedeljo dne 2. t. m. so priredili na tukajšnjem glavnem trgu socialni demokrati protestni shod proti draginji. Govoril je poslanec Pongratz o podraženju živil. Zborovanja, ki ni bilo prav nič zanimivo, se je udeležilo par sto oseb.

* **Hoče.** Nemila smrt nam je vzela dne 27. m. m. iz Marijine družbe komaj 22 let staro M. Valčel. Pogreb je bil jako lep. 30 belo oblečenih deklet je spremljalo rajno k večnemu pokolu. Naj v miru počiva!

* **Fram.** Dne 3. oktobra je bil pri mariborskem okrajnem sodišču obsoten na 14 dni zapora z enim postom na teden znani štajerčianec v Framu! viničar Simon Robar. Prisel je nesrečnež k nam pred par leti iz Haloz, kjer je zapravil lepo kmetijo, in tukaj prisega edino-le na svoj evangelij — "Štajerca." Iz tega strupenega lista se je nasrkal strupa sovraštva do duhovnikov. V svoji preveliki gorenostni in vinski razvjetnosti je hudo žalil našega gospodnika župnika. Že večkrat mu je župnik, ki poučuje 4 njegove otroke, odpustil, a ker ni nehal blatiti gospod župnika in duhovščine sploh, bil je gospod župnik prisiljen, storiti konec. Žal nam je našega slovenskega ljudstva, da se ida zapeljati od tega pogubnega nemčurško-protestantskega lista "Štajerca." Ubogo ljudstvo, kdaj spregleda?

* **Slov. Bistrica.** Naše šole. Imamo 4 razredno dekliško in 4 razredno deško šolo. Vsaka ima eno veliko glavo, to je mogočnega predstojnika, dekliška v osebi neke Cuntare, rodom Ljubljancanke, ki pa sama pravi, da ne zna slovenski ter tudi nikdar besedice slovenski ne spregovori. Z otroci govorji kar nemški, naj isti razumejo, kar jim pravi ali ne. Otrokom samim prepoveduje slovensko govoriti. Pa gospodična nadučiteljica je že zelo stara, težko že prihaja v šolo in zato upamo, da bo šla že skoro v zasluzeni pokoj, ki ga ji iz srca privočimo. — Na deški šoli je nadučitelj g. Kolletning, rodom iz Maribora (pa ob Dravi, ne iz onega nekje tam daleč za tevtoburškim gozdom v Nemčiji!). Ta gospod je tudi velik Nemec, dasi

je že dolga leta sem slovenski kruh. V žepu ima vedno Südmarkine vžigalice ter škatljico z nemškimi barvami kaj rad vrže kje v šolski sobi ali pred vrata, da jo dobre otroci. On je tudi velik član in odbornik nemškega Turnvereina (ki ima svoje vaje v šolski telovadnici!!) in Südmarke. Da je šola, ki ima take "glave"-nadučitelje, vzorna, ter vzbjava otroke in jih navdušuje za materni jezik ter navaja vsestranski "k ljubezni do rodnega naroda", kakor veleva par. 71, alin. 2 šolskih postav, kdo bi o tem upal dvomiti!

* **Sp. Sv. Kungota.** Dne 1. oktobra t. l. se je ponesrečil posestnik na Ranci, Jakob Rojs, pri vožnji koruze. Poln voz se je prevrnil nanj in mu prizadejal hude zunanje in notranje poškodbe. Dne 3. oktobra je na poškodbah umrl, previden s sv. zakramenti. Bil je vrl krščanski mož. N. v. m. p.!

* **Laporje.** Izbrazevalno društvo priredi podnebo in zabavno zborovanje v nedeljo t. j. 9. oktobra po večernicah. Slišali bomo poročilo o potovanju v Lurd in Pariz. Razveseljevali nas bodo pevci s svojim petjem, poseben užitek pa nam obeta nastop mladih pevk Slovenc. Pridite! vam kliče odbor.

Ptujski okraj.

* **Ptuji.** Letos jablane niso zelo dobro obrodiče, zato so jabolka precej draga. Plačujejo se nabrania namizna jabolka po 20 vin. kilo in čez, zlasti posestniki, ki imajo večje množine jabolk, vsi tako prodajajo. Pri manjših posestnikih pa mešetari in agentje pritiskajo, da jabolka ceneje iztisnejo iz njih. Ponujajo in obljubujejo za kilo 12, za prav lepe 14 vin. Znani so nam slučaji, da je mešetar obljubil za kilo več vinarjev, a ko je kmet jabolka pripeljal in zložil z voza, se mu je utrgalo pri kili po 2 vin. Zato pa, kmetje, naženite agente, ne verjemite jim, ker delajo le za svoj žep in proti vam. Kolikor ceneje dobijo od vas jabolka, toliko več zasluzka imajo. Poklicite veščake in ustanavljamte sadarske zadruge, bo ste dobili dosti več za sadje.

* **Ptuji.** Čudno gospodarijo štajercijanci po našem okr. zastopu. Delajo se nove ceste, da se ptujski gospodljah vozi v svoje vinograde, stare se pa zemarjajo. Menda se vsako leto manj gramoza navazi na nje, ker je ob deževju na mnogih krajih tako blato. Imejte najprej stare ceste v redu, potem pa delajte nove! In ko delate nove ceste, ozirajte se na korist ljudstva, ne pa samo na korist gotovih gospodov, ki trobijo v nemško-štajercijanski rog. Ob straneh pri cestah delate pa globoke grabe ter se dela kmetom škoda na njihovem posestvu. Naj bodo grabe, pa čemu takoj globoke in široke? Je nevarno za voznike. Ce se zapelje voz le malo na stran, se zgodi že lahko nesreča. Kmetje, zapomnite si delovanje Ornikovo; pri prihodnjih volitvah pa složno na delo, da ga odpravite, potem boste sami gospodovali pri okrajnem zastopu.

* **Ptuji.** Svojega okraja si ne smemo dati okuževati po nasprotnih nam listih. In nasprotni so nam vsi, ki imajo za naše katoliško-narodno gibanje le nepriznane besede. Taka je tudi "Sloga". V zadnjem listu se omilovanja vredni feldpater slogaške stranke obregne tudi v našo miadinsko organizacijo ter pravi: "Onih novodobnih mladenskih zvez ne maramo, ker nočemo že nežnih mladih let zastrupljati s politiko." Pač pa pusti isti list celo mirno zastrupljati mladino po sokolskih društvih, po ciril-metodarskih in liberalno-mladenskih, kajti za te se ni imel grajalne besede, pač pa mnogokrat vabilne. Naš odgovor: Mi si našega ljudstva tudi ne damo zastrupljati ne po odkriti, ne po prikriti liberalni politiki!

* **Vurberg.** V nedeljo, dne 2. oktobra je predaval tukaj potovalni učitelj g. Pirstinger o vrstah raznih jabolk in kako se mora ravnati z mladim drevjem. Govoril je tudi o sredstvih zoper dve glavni trtni bolezni, to je strupeno roso in plesnobo.

* **Vurberg.** Naš gospod župnik so baje krivi dopisa v zadnjem "Slov. Gospodarju." A mi povemo, da župnik niso s tistim dopisom v nikaki zvezi, kar lahko slavno uredništvo potrdi. (Opomba uredništva: Potrjujemo, da gospod župnik! z istim dopisom ni prav v nobeni zvezi.) Učitelj Lešnik, ki je zdaj na počitnicah tam pri Št. Janžu, in Čuček naj pa vesta, da bomo že obračunali z njima.

* **Sv. Barbara** v Halozah. Kako fino se blišči Ogorečev podpis v "Slovenskem Gospodarju", kjer hvali sebe in svojo pletarsko šolo. Kaj ne, da reklamo je dober klerikalni list, dasi drugače g. Ogorelec strastno ljubi le "Narodni List" in "Nar. Dnevnik", pa tudi "Sloga" ne zametuje; te tri cunje daje tudi na razpolago odbornikom Posojilnice ob uradnih dnevih. Zakaj pa ne pove sladko-liberalni Ogorelec, kako strastno čitajo nekateri učenci njegove pletarske šole te liberalne liste, kako traga lepake Kmečke zveze, kako se preteparajo pri cerkvi takoj po sv. maši itd. Tudi izdelki te šole so predragi, dobijo se boljši inceneži drugih. Sam Ogorelec priznava v članku, da javni nastopi nimajo nobenega zanimanja za njegovo košarstvo, pa tudi stariši bodo kmalu uvideli, da se naučijo otroci v tej šoli več gnilega liberalizma, ko pa košarstva, in Ogorelec bo dobil kmalu od njih lično "košarico", to se pravi, da ne bodo stariši več pošljali otrok v tako šolo.

* **Sv. Lovrenc** na Dravskem polju. Predzadnjo nedeljo, dne 25. septembra je hči turnškega graščaka nastrelila na lovnu namesto zajeca tri udeležence lova: lovskega paznika Fr. Bombeka, ki je

nedeljo se je navžil žganja, s katerim je bil dober prijatelj. Včasih kdo reče: Imam te tako rad, da bi te snedel. Tako storil žganje s tistimi, ki ga imajo radi!

p Velika Nedelja. V nedeljo, dne 2. t. m. je priredila tukaj S. K. Z. shod. Vršil se je v vrlo narodni gostilni g. Miklina, o katerem smo se prepričali, da so se svoječasno širile o njem tudi neresnične trditve. Shodu je predsedoval župan Kuharič. Govorili so poslanci dr. Korošec, Meško, dr. Verstovšek, kaplan Štuhec in gostilničar Mikl. Deželnim poslancem se je izreklo popolno zaupanje, poslancu Ploju pa radi njegevga měšetarjenja s Slovanom neprijažnovo vlado, nezaupanje. Napravil se je tudi protipoizkus, a nikdo ni dvignil roke za Ploja. Kmetje so torej Ploja obsoledi in gotovo je, da je ta okraj za Ploja izgubljen.

p Sv. Miklavž pri Ormožu. Zadnjo nedeljo smo se zbrali v lepem številu pri g. Golenku, kjer se je vršil shod S. K. Z. Shod je vodil poslanec Meško, ki je v vznešenih besedah govoril o krivicah, ki se dogajo Slovencem od strani nestrpne nemške večine v deželnem zboru. Za njim je govoril poslanec Verstovšek. Posestnik g. Kozar je govoril o važnih gospodarskih zadevah. Končno je bila soglasno sprejeta rezolucija, s katero izrekajo volilci svojim poslancem nemajeno zaupanje in popolnoma odobravajo obstrukcijo.

p Dornova. Neki lažnjivi dopisnik „Štajerc“ se hvali in laže, da bo Dornova po malem vsa nemška. To sicer ne bo, akoravno naši „Feuerververji“ in par štajercijancev misijo, da če oni trobijo v nemškotarski rog, da bomo mi vsi drugi storili isto. Dne 8. septembra so se naši „deutsch-feuerververji“ vozili v Ptuj na „Landesbezirkstag“. Tam so se jim njihova nemška srca vesela. Drugi dan in celi teden pa so jih bolela grla od „Heil“-klicanja, ker beseda „Heil“ strašno speče po grlu onega, ki ne ve, kaj heil pomeni. Se nekaj! Feuerververji, ki eksercirate po nemško, zakaj pa takrat ne, kadar gori. Zakaj ne kličete „Feuer“, ki kličete: gori, in kadar gasite, zakaj vpijete: nesite vodo, vodo? Če ste res vi vsi trdi Nemci, zakaj ne vpijete nemško? — V nedeljo, dne 18. septembra je imel krušni oče „Štajerc“, Ornig, svoj štajercijanski shod v „Deutsch-Vereinshausu“ proti našim vrlim slovenskim poslancem. Vabil je na vse kriplje. Vabil je v „Štajercu“, razpošiljal liste, pritisnali so jih na zid, samo, da bi nekaj ljudi vlovali. Pa udeležba je bila silno slaba, akoravno so tudi naši praktični štajercijanci, kakor Belšak, Polaneč, Meško, krajnc, Janžekovič, prišli Ornika častiti. — Posebno se huđujejo naši praktični-ljudje nad bralnim društvom, kadar ima kako igro. Mi pa pravimo, če ste vi tako praktični, zakaj pa vi ene ne zaigrate? Mi se pa trdno držimo in se bomo. Štajercijancev ne bomo poslušali, ker so nevedneži. Zatorej dornovska mladina, krepko naprej! Če pa „Feuerververji“ in štajercijanci še sedaj ne bodo mirovali, pa jih bomo prijeli še od druge strani.

p Majšperg. Nobena številka ptijskega „Štajerca“ menda še ni izšla, da bi ne bila kakega duhovnika obrala. Dolgo je pustil naše, vse hvale in časti vredne gospode v miru, ali v 36. svoji umazani številki jim očita nekaj prav otročjega. Naš gospod župnik je vedno bolan, samo ob času volitve ne. Morebiti opravljaš ti, dopisnik „Štajerc“, mesto njih cerkvena opravila, ki še podobe sv. Miklavža nisi videl, kakor mogoče ob času, ko si se ženil. Dalje pišeš, da bolezen ne more biti prehuda, ker lahko ves dan na cesti stoji. Tudi mi mislimo, da ni zelo huda, ker še vedno vsa cerkvena opravila opravlja redno in točno in še niso morebiti nikoli tebe, dopisnik, prosili, da bi česa mesto njih opravil. Ako pa gredo za nekaj časa na prosti zrak, jim menda ne boš tegata zavidal. Vsaka žival, rastlina in sploh vse potrebuje svežega zraka, tako tudi človek, in človek so tudi oni. Če bi se z nikomur ne razgovarjali, Bog zna, kaj bi pisal o njih, in če se s kom, jim zopet očitaš. Dopisnik piše dalje, da iščejo klerikalce ali liberalce. Teh jim pač ni treba iskati, kajti jih tako poznamo vsi in najbolj še oni. Če jih pa ti dopisun ne poznaš, ti povemo, da je liberalce vsak, kateri se cerkev ogiblje, čez duhovne dopisuje in govoril in jih za vsako otročjo malenkost javnosti izroča. Bilo bi li tebi ljubo, ko bi se vsaka tvoja pregreha v listih objavila? Mislim, da ne. In g. kaplan. Komu so storili kako krivico? Ali ne posediš tudi ti rad pri dobri kapljici malo daje, kakor ti je treba in se razgovarjaš o marsičem. „Olči“ na Majšpergu, tega te pa vendar ne razumeš, da nismo šolani tako visoko, da bi vedeli, ali je to nemška ali francoska beseda. Da pa gg. dušne pastirje lahko zvečer noge bolijo, to radi verjamemo, kajti gotovo jih še tu pa tam zapaziš, da hitijo s sv. popotnico umirajočemu ali vsaj bolnemu čez hrib in plan v tolažbo. Kaj takega bodeš gotovo ti dopisnik prej ali slej potreben, samo daj Bog, da bi bil tudi vreden. Pusti „Štajerc“ torej naše gg. dušne pastirje od slej pri miru, ker te nikoli ne nadlegujejo, kakor tudi tebe dopisnik ne. — Več faranov.

p Obriž. Nekega malega, a naprej nazadnjaškega in tamburaškega liberalčka, ki reče, da je najbolj „kšajt“ pri svoji liberalni izobrazbi in pri zančevanju duhovnikov, tare od prevelike jeze do naše mladeničke K. S. Z. huda zimica. Ker hoče vsak bolnik prej ko slej zdravila, se nam fantom in dekletom K. S. Z. ta mali in nazadnjaški liberalček tudi v sreči smili, ker ima res zelo hudo bolezen. Zato mu tudi obljubimo zdravila. Veš, dragi liberalček, zdravila dobiš, zdravila! Kakor pravijo ljudje, imaš vročinsko zimico, posebno v glavi; bomo pač najprej tedaj začeli na glavo nekake ovtke polagati. Svetujemo ti torej sledeče: 1. Ne obrekuj naše mladeničke K. S. Z.

in našega č. g. voditelja. Veš, to bi ti znalo najbolj škodovati. 2. Za neko osebo (saj veš za katero), se popolnoma nič ne brigaj, ker ta oseba tebe ni čisto nič stala in te tudi pri izvolitvi svojega stanu za nasvete ne bo povpraševala. 3. Vsaj najmanj pet ur na teden se zdržuj, da ne boš zraven liberalizma tudi ptijske krote („Štajerc“) v sebe zajemal. Če ti to zdravilo in ti nasveti ne bodo pomagali, pa nam takoj naznani, bomo pa z drugimi začeli.

p Sv. Tomaz pri Ormožu. Tukajšnja „Mlad. zveza“ priredi v nedeljo, 9. in 16. oktobra t. l. po večerni v domači šoli sprevigro „Kovačev študent“ in burko „Poštna skrivnost“. Bö zelo zanimivo, za to prijazno vabimo domačine in tuje.

Ljutomerski okraj.

Deželni odbornik Robič zberuje dne 9. t. m. pri Sv. Juriju ob Ščavnici po rani sv. maši v gostilni Trstenjak. Volilec, pridite polnoštevilno!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Nek človek agitira na vse kriplje proti našemu gasilnemu društvu ter odvaja celo ude, češ, sedaj se stavi novo spravišče, napravil se bode dolg, in udje bode morali plačevati. Gotovo ni večje nesramnosti, kakor rovati proti društvu, katero ne zasleduje nobenih političnih ciljev, temveč se žrtvuje iz zgolj človekoljubja za vsakega, bodisi prijatelj ali nasprotnik. Kar pa se tiče dolga, pripomnimo, da določevati ne bo trebalo nikomur nič. Društvo je prihranilo doslej precej gotovine, del stroškov plača ognjegasni sklad dejelnega odbora, kar pa bode še manjkalno, upamo pokriti s prispevkami naših dobrotnikov. Zato pa, gasilci, ne dajte se plasti, temveč vstrajajte ter pristopajte še novi!

I Križevci. Vojško veteransko društvo pri Sv. Križu na Murkem počasi dne 9. vinotoka 1910 v gostilni gosp. Solina v Križevcih s sodelovanjem veteranske godbe tombolo. Začetek ob 6. uri zvečer. Čisti d biček je namenjen za društvene namene. K obični udležbi vsacega uljudno vabi ODBOR

Slovenjgraški okraj.

S Sv. Vid nad Valdekom. Dne 24. septembra t. l. spremili smo k večnemu počitku g. Mihaela Repolusk, očeta tukajšnjega vč. g. župnika Friderika Repoluska, starega 72 let. — Kako je bil ranjki priljubljen pri župljanih, pokazal je izvanreden pogreb. Štirje gg. duhovniki od sosednjega Št. Ilja pod Taborom, Šmiljavča in Loliča ter neštehta množica vernega ljudstva iz domače ter tudi sosednjih župnih zbrali so se pred župniščem, od koder so spremljali potem ranjkega Miheta do cerkve; bilo je ljudstva, kakor ob kaki slovesnosti. — Ko je po končanih cerkevih opravilih vč. g. župnik Rath iz Št. Ilja govoril gulinljivo nagrobnico, zarosilo se je oko vsakemu navzčemu, živ dokaz, kako je bilo težko, ločiti se od ranjkega Miheta. — Mihael Repolusk je bil rojen v slavnih Rušah ob Dravi. Kot delaven in varčen zidar prislužil si je toliko, da je mogel vzrediti 10 otrok in versko-nravno vzgojiti. Tem bolj težko je bilo to, ker v prejšnjih časih delavci niso bili tako dobro plačevani, kakor pa so dandanes. Večkrat je tožil ranjki o preteklih časih, vendar je lepo vzgojil vse svoje otroke. Eden sin je sedaj župnik tukaj, eden je bil že šestošolec in bi bil tudi gotovo postal duhovnik, a nemila jetika mu je prezala nit življenga, kakor tudi enemu komiju. Vsi drugi pa so dobro preskrbljeni s kruhom. — Ko je postal njegov Fric župnik tukaj v Št. Vidu, preselil se je stari oče (tako ga je zval namreč vsak) s svojo ženo semkaj ter vodil prav spremno takozvano župnijsko krčemo. Pristna kapljica in na njegova Šaljivost privabila sta marsikaterega v njegovu bližino. Neki višji gospod se je nekoč, ko je prisel v krčmo, začudil: Kakšen je bil oče prej, in kakšen je zdaj! Ko smo prišli lovci utrujeni in žejni tukaj sem, nas je okrepel z rujnim vincem, zraven pa govoril „Jägerlatein“, da smo bili prav veseli. — Pa ne samo krčmarija, ampak tudi nadzorovanje župnijskega posestva je bilo njegovo delo. Vedno je bil ranjki rad pri gospodarstvu v pomoč, zato bo tudi tamkaj težko nadomeščen. — Lahka njemu zemljica, blag mu bodi spomin!

Celjski okraj.

c Celje. „Pri belem volu“ se je vršil v petek, dne 30. septembra krasen shod S. K. Z. Udeležba je bila zelo dobra. Videli smo na shodu kmete, pa tudi obrtnike, trgovce in uradnike. Shodu je predsedoval poslanec Pisek. Govorili so poslanci dr. Korošec, dr. Benkovič in dr. Verstovšek. Nazadnje se je enoglasno sprejela naslednja rezolucija: „Volilec, zbrani na celjskem javnem shodu dne 30. septembra, odobravajo takto slovenskih deželnih poslancev v Gradcu in jih pozivajo, da vstrajajo v boju za narodne in gospodarske težnje svojega ljudstva, ter obsojajo pisavo enega dela slovenskega časnikarstva proti slovenski obstrukciji.“ — Zanimivo pri tem je, da so tudi vsi liberalci, ki so tvorili najmanj eno tretjino zborovalcev, odobravali obstrukcijo. Posebej sta se izrekla za obstrukcijo zastopnik Obrlnega društva, večkratni kandidat narodno-napredne stranke, Rebek, ki je v tem smislu govoril, in glavnji zastopnik Slovenskega trga društva, ki je za obstrukcijo glasoval.

c Cene hmelja v Žatu in Dubi. Dne 24., 25. in 26. septembra se je v Žatu odposlalo okoli 600 do 700 zavojev. Promet je miren,cene trdne. Plačalo se je za 50 kilogramov slabšega hmelja 100 do 115 K, srednjega hmelja 115 do 125 K, dobrega srednjega hmelja 125 do 140 K, najboljše vrste hmelja 140 do 150 K. Na deželi se kupuje hmelj v veliki množini. — Na

hmeljskej zemju v Dubi, ki se je vršil dne 25. septembra t. l., se je izprodalo 569 zavojev. Plačalo se je za 50 kilogramov 64 do 87 K.

c Galicija. Veselica, katero je priredilo naše izobraževalno društvo v nedeljo, dne 25. septembra ob svoji 10letnici, je uspela nad vse pričakovanje dobro. Nastopil je domači moški pevski zbor pod vodstvom g. organista. Tukaj moramo pohvaliti naše fante, ki so pokazali občinstvu, kaj znajo. Komaj dobrih osem mesecev obstoji naš moški pevski zbor, pa nastopijo kot tak starci pevski zbor. Vsa čast voditelju in fantom. G. Pušenjak je v svojem slavnostnem govoru poljudno opisal izobraževalne organizacije na Slovenskem sploh, posebej pa še mladinske. Hvala mu za njegov govor in trud! Šaljiva igra „Črevljar“ je obrodila mnogo smeha. Igralcii so dobro rešili svoje vloge, posebno Blaže s svojim Šaljivim nastopom. Nastopil je tudi žalski pevski zbor pod vodstvom g. Zupanca, ki se je mnogo trudil za našo prireditev, za kar mu društvo tem potom izreka najprisrenejšo zahvalo. Obiskali so nas naši sosedje iz Savinjske doline, iz Petrovč, Žalca, Griž, Št. Petra in drugod. Imeli smo čast, videti v svoji sredini našega vrlega poslancega g. Terglava, in naš nepozabni bivši predsednik vč. g. Jurak se je potrudil ta dan iz Gornje Savinjske doline k nam. Imeli smo štiri gg. duhovnike v svoji sredini in mnogo drugih odličnih gostov. V nedeljo, dne 9. oktobra se igra zopet ponovi. Kdor ni bil dne 25. septembra na veselicu, naj ne zamudi priti 9. oktobra. Torej na svidenje!

c Vrantsko. Poročila sta se tukaj dne 3. oktobra g. dr. Anton Lampret, živinozdravnik v Braslovčah, z gdč. Berto Meglič, bivšo učiteljico, hčerkko tukajšnjega nadučitelja. Bilo srečno!

c Polzela. Resen opomin slovenskim starišem. Šola se je začela. Slava vam, zavedni ljudje, da niste šli nemškutarjem na limanice ter ste poslali svoje otroke v svojo narodno šolo. Onim starišem pa, ki misljijo poslati svoje otroke v nemško šolo, prav nujno svetujemo, da tega ne storijo, ampak jih takoj pošljitejo v slovensko šolo, da ne bodo imeli nepotrebnih šolskih kazni. Nemške šole namreč na Polzeli še ni. Predno pride do ustanovitve, bodo poteklo še precej vode po Savinji. — Postava namreč pravi, in upomoda velja tudi za naše nemškutarje, da morajo prosiči pri okrajinem šolskem svetu za dovoljenje in pristnosti dokaze, da se je ugodilo vsem postavnim terjatvam. Okrajni šolski svet mora poslati potem komisijo na lice mesta, in ako je potem vse v redu, se pošlje šele določena prošnja na deželni šolski svet v Gradec. Do tega je tedaj še precej dolga pot. In predno deželni šolski svet ni dal dovoljenja, se šola ne sme začeti. Tako pravi postava. Nadalje je sklenil okrajni šolski svet na Vrantskem, da se ima začeti brez izjeme šolskega leta s 1. oktobrom; tedaj nikakor ne pripusti, da bi se začela kaka zakotna šola sredi šolskega leta. Tudi bode nemška šola zasebna in šolska naznanila ne bodo imela veljave. Torej bodo morali oni učenci, ki bodo obiskovali nemško šolo, in bodo hoteli pri izpolnitvi 14. leta izstopiti, iti še prej na kako drugovarno šolo delat skušnje. Če pa te ne naredijo, pravzopet postava, potem morajo taki otroci še čez 14 let hoditi v šolo.

c Okolica Mozirje. Nedavno se je čitalo po časnikih, da so pokazali kmetje hrbet mozirskim naprednjakom in zdražili sovražni občine za se, in sicer pogojno, tako, da se mozirski naprednjaki lova niti udeležiti ne smejo. in glej, kaj so stuhtali! Po lisicu zvito so ti naprednjaki pogrunitali nov cilj, in nastavili po raznih ovinkih meštarje, da bi pregovorili sedanjega najemnika lova, kakor lisjak krokarja, in mu po preplači odvzeli lovsko pravico. Pa glej ga groma, tudi to se jim ni posrečilo, in sedaj morajo z žalostnim srecem slušati pokanje kmečkih pušč. Da, gospodje, kmet je kmet in se ne pusti komandirati od mozirske liberalne inteligence. Kmečki lovec.

c Gornjigrad. Hitrost naše pošte je takšna, da mozirski nima pojma. Ko sem se zadnjič oglasil v Gornjemgradu, spomnil sem se neke važne zadeve, katero imam s svojim prijateljem v Veliki Pirešici, pošta Žalec. Svest si točnosti c. kr. pošte, oddam pismo k popoldanski pošti ter celo pripomnim hitrost. Čakam odgovora, a zaman. Obrnem se po drugi poti, po neki posredovalni osebi, na naslov zgornjega prijatelja, in dobim poročilo, da še pisma ni dobil. Ne vem, ali se je pismo poštnemu uradniku smilivo sled dolge vožnje Gornjigrad—Žalec, da ga je pustil 48 ur počivati, ali pa je prej počivalo, da se je naslov posušil. Naj bode, kakor hoče, mi imamo pri poštab občudovanja vredno hitrost.

c Smarje pri Jelšah. Kam pelje liberalizem in čegavi prijatelji so liberalci, so nam pokazali prav jasno šmarski liberalci. Kakor že znano, nam vsejuje liberalni okrajni šolski svet nepotrebljivo šolsko stavbo že šest let. Občina okolica in krajni šolski svet sta se vedno branila te šole in vlagala rekurze na višje inštančne. Bivši načelnik okrajnega šolskega sveta, plemenitaš, grajščak in veleposestnik, Apfaltrern je dal napraviti tri načrte za novo šolsko stavbo enkrat na tem, drugokrat zopet na drugem mestu, dasi nikjer še ni bil prostor potren, in je s tem povzročil velike stroške. Krajni šolski svet se je branil plačati te stroške, misleč, kdor je storil tostvar, naj jo tudi plača. Čujte, kaj so storili liberalci kot ljudski zastopniki v seji okrajnega šolskega sveta dne 13. junija t. l.! Sklenili so, da naj krajni šolski svet plača stroške teh načrtov. Torej ne povzročitelji tega načrta, ampak kmet, rokodelec, obrtnik, hišni posestnik, ta naj plačuje! Liberalci, volitve so tukaj. Treba bo imeti z vami račun. Vam,

volilci, pa kličemo: sedaj si pomagajte, poznejše pričožbe malo izdajo, ali pa nič. Sliši se, da se že tudi gospodom uradnikom gabi to liberalno gospodarstvo, in da so prišli do prepričanja, da liberalna razsipnost in liberalno razkošje je glavni vzrok splošne bude in draginje; zato jim pa bode marsikateri sedaj ob volitvi hrabet pokazal. Prav je tako. Take ljudi je treba pomesti z ljudskega zastopstva.

c **Nova Štifta** pri Gornjem Gradu. Saj smo vedeli, da bode tako. Naš župnik je neveden in hudober. Kdor ne verjame, naj pa pogleda „Narodni List“ z dne 29. septembra t. l. štev. 39. Veleučeni in napredno olikani dopisnik tega lista iz Nove Štifti pove to jasno. Kar pa napredni „Narodni List“ piše, je pa vedno sveta resnica. Če ne verjameš, te bom kar. Kdo bo rekel, da ni resnica, da je župnik Ferme neveden in hudober, če gre volit in po oddaji glasa še nekotiko postoji, da govorit z znanci. Ne spomni se, da njegova navzočnost lahko prepreči ves učinek šnopsa, katerega se je pri onih volitvah Žičkar-Hribar veliko popilo. Če bi pa žganje ne učinkovalo prav, je to hudoberja kaplanova. Drži, kakor pribito. Saj so tudi Rastu Pustoslemšeku lasje kar groze stali pokonci, ko je videl, da g. kaplan vri oddaji glasa ni kakor blisk švignil iz volilnega poslopja, in je hitro zahteval od komisarja odstranitev kaplanovo, ker njegova navzočnost je strašna agitacija. To so bile prve tajne volitve. Sedaj jih je bilo že več, in letos je moral neki naprednjak zapustiti volilni lokal v Gornjem Gradu. Pri tem je bila seveda velika modrost. Pri tej stvari resnica samo nekoliko šepa, ker Rasto Pustoslemšek ni bil „nekui uradnik“, ampak pisar pri g. notarju. Župnik Ferme se je pri Novi Štifti za časa predzadnjih deželnoborskih volitev lepo obnašal. Ni bil volilec in je prišel in hotel iti v volilno sobo; takratni volilni komisar g. nadučitelj Kelc ga je poučil. Mož je precej vsiljiv; to so nadaljnje zlobnosti župnikove. Samo to je napačno, da so bile one volitve državnoborske, ne deželnoborske. Župnik ni hotel iti v volilno sobo, ampak je stal z volilci pred hišo na prostem. Volilni komisar g. nadučitelj Kelc ni župnika poučil, ampak je bil sam poučen pred vsemi kmeti na prostem pred Golobovo hišo, da postava ne branii, da se ne bi smelo pisati glasovnice zunaj volilnega lokala (takrat je rekel župniku, naj nemško bere, da kmetje ne bodo razumeli). Poučen je bil Kelc od župana g. Goloba, da ne gre, da bi volilni komisar pred volilci vrata zapiral in jim branil, oddajati glasove. Priče so vsi tedanji volilci. Sedaj je dokazano, da je župnik „vsiljiv“. In ta resnicoljubni dopisnik „Nar. Lista“ hoče, da se postavi g. župnik pred njega in ponično dokazuje, kaj je govoril, da bi potem milostno razsodil: Župnik je neveden, hudober, vsiljiv in ne vem še kaj! Bi se pa g. župnik pregloboko ponizil, če bi se tako zagovarjal. Kdor se je z resnico skregal, ne more s svojimi psovskami nikogar žaliti.

c **Ljubno.** V sredo, dne 28. septembra je umrl tukaj obče spoštovanji in priljubljeni trgovec in posestnik gospod Franc Ks. Petek. Gospod Petek ni bil znani samo v Savinjski dolini, ampak po celi Sp. Štajerskem, kar je dokazal tudi njegov veličastni pogreb. Bil je pa tudi zares značajen mož, katerega je moral vsakdo, ki ga je poznal, spoštovati zaradi njegovega jeklenega značaja in odkritoročnosti. Kaj smo ž njim zgubili, videli bomo še-le sedaj, ko ga ne bo več med nami. Povsod, v okrajnem zastopu kakor tudi v občinskem, je bil na svojem mestu. Ravno trg Ljubno se ima njemu zahvaliti za vodovod in druge koristne naprave, za povzdigo tujskoga prometa se je neumorno trudil in tudi mnogo dosegel. Njegova narava mu ni pustila mirovati, zato smo ga videli še par ur pred smrtnjo, kako je ukazoval in pregledoval, da se vse v redu izvrši. Meseca avgusta je šel v Kneipovo zdravilišče Wörishofen in na potu domu obiskal Marijino Celje, kjer je prosil za zdravje in za srečno zadnjo uro. Povrnil se je okrepan nazaj, pa nenadoma mu je pretrgala srčna napaka nit življena, ko je še prejel sv. poslednje olje. — Pogreb se je vršil v petek, dne 30. septembra ob 11. uri dop., ki je bil nad vse veličasten, da se takega Ljubencani niso videli. Udeležba je bila velikanska. Zastopane so bile vse korporacije. Navzoč je bil gosp. vodja ekspoziture v Mozirju dr. Hohl, načelnik okrajnega zastopa gospod Šarp z gospodom notarjem iz Gornj. Grada dr. Drukarjem, mozirski gospod župan dr. Goričar, mnogo drugih še iz Mozirja, Rečice, Nazareta in Gornjega Grada. Slovensko kmečko zvezo je zastopal gospod državni in deželnji poslanec dr. Verstovšek, ki je pri odprtjem grobu govoril v imenu S. K. Z. Poleg duhovnikov, katerih je bilo 10, so spremili blagega pokojnika k večnemu počitku domači veteranci, domača požarna bramba, katere ustavovitelj je bil pokojni, in sosedne požarne brambe, tržko-občinski zastop korporativno, šolarski otroci z učiteljstvom, mnogobrojno občinstvo, kakor tudi zastopniki trgovskih tvrdk iz Celja in Maribora. Možki pevski zbor je zapel na domu, v cerkvi in na pokopališču tri žlostink. Pri odprttem grobu je spregovoril pokojniku v slovo domači gospod župnik Jožef Dekorti, ki je povdarjal njegove zasluge in ga orisal kot vzornega katoličana. Kratek je bil sicer nagovor, ker je gospoda župnika obvladala žalost, ki je, kakor je sam rekel, izgubil letos dva najboljša prijatelja, gospoda župnika iz Sv. Frančiška v Stražah in gospoda Petka, vendar pa je bil tako ganljiv in kazal toliko prijateljske ljubezni do pokojnika, da' da' ni menda nobeno oko ostalo suho. Za njim se je poslovil od pokojnika v imenu Slovenske kmečke zveze g. dr. Verstovšek, ki je naglašal, da je gospod Petek značajen mož, veren in prepričan katoličan, ter zvest

pristaš Slovenske kmečke zveze in katoliških načel. Povsod, kjer se je slo za dobro stvar, za katoliška načela, za dobrobit slovenskega naroda, stal je vedno pokojnik prvi neustrašeno na svojem mestu. Čeravno nam ga je vzela neusmiljena smrt iz naše sredine, vendar njegov spomin ostane trajen med nami, njegova dela bodo živelia še naprej in nam kazala pot, po kateri moramo hoditi, če hočemo kaj doseči. V imenu občinskega zastopa se je poslovil od rajnega en občinski svetovalec. Ti pa, dragi pokojnik, počivaj sladko, uživaj mir in plačilo, katerega ti je namenil pravični Bog po trudapolnem življenju, a mi te hočemo ohraniti v trajnem, hvaležnem spominu. Izguba je sicer nenadomestljiva, a tolaži nas misel, da vidimo se nad zvezdami.

c **Laško.** Pokalo je v Laškem pred nekaj leti, da se je glas razlegal daleč na okoli. A kaj je pa tako pokalo? So bili svati? Morda se je obhajala liberalna zmaga — zato — bumf —? Je pa morda prišel nemški pozdrav iz Prusije in narodni naši nasprotinci so od veselja pokali? Tudi ne. A kaj pa je tako mrgolizgal —? Ej, če bi pogledal v liberalne časnike ali pa v „Štajerca“, bi videl, kako so vpili! Drala — bumf — zdaj so šli klerikalci v basago, fertig je za zmiraj — bumf —! Laško je nemško ali Štajerjevo — oklica in celi okraj pa liberalen. Konzum je že nehal, kmemom bomo obesili medveda na nos, da bodo zaradi konzuma prišli vsi na kant, cerkve se bodo zaprle, kaplani nagnali, fajmoštri diali v foglovž — in — juhe, vse je naše — bumf —! A glej ga šmenta! Noče biti tako. V nedeljo dne 9. oktobra po večernicah ob 3. uri popoldne ima posojilnica in hranilnica svoj občni zbor. Kar je bilo poprej zavodenega, se je v teh letih vse popravilo in zdaj hoče se delati samo nato, kako bi se naš lepi in zavedni okraj še gospodarsko okreplil. Prišel bo znamenit govornik, mož, ki ima srce in dušo vneto za nas, nam bo razložil, kako moramo zanaprej ravnati, da bomo dobili okraj popolnoma v svojo oblast. Denarno in gospodarsko moramo biti vtrjeni in prihodnost bo naša. Torej vsi zavedni možje in fantje na občni zbor v nedeljo, dne 9. oktobra v Laško v posojilnico. Bodimo katoliški, zavedni, podajmo si roke in srca, da bomo imeli tisto čast in oblast, ki nam gre.

c **Šv. Vid pri Grobelnem.** V nedeljo, dne 9. oktobra sklicuje naše Kmetijsko bralno društvo svoj občni zbor; vrnil se bo v gostilni gospe Bevc in bo skušal ude zopet oživeti ter jih navdušiti za dobro stvar.

c **Frankolovo.** Kmetijsko katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 9. t. m. popoldne po večernicah veselico s petjem, igro in govorom v spomin 80-letnici Njih veličanstv cesarja Franca Jožefa I. Vsi prijateži naše mladinske organizacije se vabijo priti v najobilnejšem številu.

Brežiški okraj.

b **Zborovanje S. K. Z. v Dobovi se vrši v nedeljo dne 9. t. m. dop. po rani maši ob lepem vremenu na dvorišču gostilne g. Marko Katiča, ob neugodnem vremenu pa v gostilniških prostorih g. Cvetka zraven prostorov kmečke posojilnice. Porečal bode o položaju v dež. in drž. zboru poslanec dr. Ivan Benkovič. Somišljeni, na agitacijo za obilno udeležbo.**

b **Javni shod S. K. Z.** na Bizejškem na dvorišču gostilne g. Pečnika se je izvršil v nedeljo, dne 2. t. m.; poročala sta 200 volilcem poslanca Pišek in dr. Benkovič, katerima se je izreklo neomejeno zaupanje in se je odobrilo obstrukcijo v deželnem zboru. Govorili so tudi gg. Pečnik, Iljaš i. dr. V kratkem se priredil eden gospodarski in eden mladeniški shod. — Tudi za Sotlo se svita.

b **Kapele pri Brežicah.** Dne 29. septembra je pokosila neprizanesna smrt našega preblagega in ljubega očeta Antona Kovačiča, posestnika v Kapelah pri Brežicah po dveletni zelo mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče v 68. letu starosti. Dne 1. oktobra je bil krasen pogreb po rani sv. maši na domačem mirodvoru na njegovem, mu poprej izvoljenem kraju. Rajni je bil zelo priden oče, vrl mož in izvrstni gospodar, kateri je neprehemoma z vsemi svojimi močmi skrbel za dušni in telesni prid in blagor svojih otrok. Večni Bog naj mu na onem svetu njegov trud in težave prav obilo poplača, naj mu bode mili sodnik in pa lahka mu bodi domača zembla!

b **Kapele pri Brežicah.** Zapustivši pred 10 leti faro Kapele, si jo zopet pred kratkim ogledam. Opažim, da je v gospodarskem oziru ta leta zelo napredovala, vinogradi so že tako dalje časa novi, zasajeni so sadonosniki, tudi veliko lepih hiš je na novo postavljenih. Pa kaj sem še opazil? Zadnjih par let se je zatrosilo veliko malovrednih časopisov med prej pridne farane, kateri so največji strup za mladino. Sadovi tega zastrupljenja se tudi že kažejo. Ob nedeljah in praznikih je veliko mladine namesto v cerkvi, v krčmi. Njihov evangelij so liberalni časniki. Našega vrlega učitelja Franca Kramerja pač tudi ni pri pouku mladine že dolgo več; spominja se gotovo vsak Kapelčan, koliko fantov je prej ob veselih božičnih in velikonočnih praznikih prislo odi vojakov na dopust s podčastniškimi zvezdami na ovratnikih domov. Je li morebiti tudi sedaj tako? Ne! Zakaj pa ne? To si vsakdo lahko misli, naj si le ogleda, kam mladina zahaja in s kom da občuje, imel bode dovolj. Fantje, le tako naprej, boste videli, kam vas bode to pripeljalo. Namesto, da bi postali vrli gospodarji, skrbni možje, boste izgubili veselje do dela, postali pijanci itd. — Opominjam vas stariše, varujte svoje sinove pred slabimi časopisi!

b **Planina.** Gospod dopisnik „Slovenskega Gospodarja“ od Zabukovja je zadel žebelj na glavo. Polnoma odobrujemo njegova izvajanja glede potrebe

poldnevnega šolskega pouka za naše kraje. Sola ni namreč zaradi kakih liberalnih učiteljev, ampak zato, da bi se naučili naši otroci kaj pametnega, zraven se pa ne smejo telesno, ali celo duševno uničiti. Naši kraji enkrat niso za celodnevni šolski pouk. Kdor ima le količaj krajevnega znanja in le nekaj ljubezni do otrok, mora imeti usmiljenje z ubogimi otroci, ki so v naših krajih pravi trpini, in z njimi vred tudi starisci. Ubogi šolski otroci morajo romati celo uro daleč po silno slabih, blatnih, hribovitih potih, in pridejo popolnoma izmučeni, izstradani in blatni v Šole. Tako izdelani morajo celi dan stradati. Pozno zvečer zavijejo šele zopet kaj toplega. Večkrat se zgodi, da morajo hoditi starisci z lučjo naproti otrokom, ki prihajo zvečer iz Šole. Utrjeni otrok rabi za eno uro navadnega pota skoro polovico več. Ali more imeti otrok pri takih razmerah še ljubezen do Šole in pouka? Po mojih mislih vzbuja to le mržnjo do Šole pri otrocih, kakor pri starisci. Pametni ljudje še živine ne pustijo tako trpinčiti. Če sili država otroke v Šolo, mora tudi skrbeti za njihovo telesno zdravje in moč, ker le v zdravem telesu bo zdrava duša. — Nič pride da se otroci ne navadijo, ko o prostem času opoldne vsi skupaj divijo; postanejo neubogljivi in nesposobni za domače delo. Pri poldnevnem šolskem obisku bi se ti nedostatki večinoma odpravili, uspeh v šolskem pouku bi bil gotovo boljši, starisci in otroci bi ne imeli mržnje do Šole in izostale bi večinoma mnogoštevilne občutne kazni zaradi šolskih zamud. Tisti, ki nasprotujejo poldnevnu pouku, naj poskusijo poslati svoje otroke uro daleč v slabem vremenu, v blatu in hribovju, potem bodo drugače sodili. — Zaradi teh razlogov smo za to, da se uvede v naših krajih poldnevni šolski pouk. Šole v naših krajih se nikakor ne smejo primerjati in staviti v eno vrsto z onimi v mestih, trgh in ravnini. Naše poslance pa nujno prosimo, da želje in zahteve trpinov na pristojnem mestu razložijo in nas podpirajo.

b **Kozje.** Poslane dr. Jankovič nam poroča, da sedaj zopet redno vsak dan ordinira dopoldne, izvzemši 11., 12. in 13. oktobra, če bo lepo vreme. Ob slabem vremenu ostane tudi te dni doma.

b **Pišece.** Na večer, dne 1. oktobra t. l. je liberalna stranka pokazala, kolike zlobnosti so zmožni njeni pristaši. Ta večer ukradli so neki naprednški zlikovci z društvene hiše krasen grb našega kat. izobraževalnega društva, katerega je naredil in podaril društvu g. Slavko Golec, bogoslovec v Mariboru. Moreč so hoteli ti gospodje na dan 2. oktobra, ko smo imeli velik cerkveni Mihaelov shod, pokazati ljudstvu svojo spremnost, ki jo uporabljajo v izvrševanju enakih dejstev. Ali pa so storili to za reklamo, hoteč privabiti in pokazati raznimi uzmovičem, da najdejo zavetje v njih sredi tudi ljudje, ki ne poznajo razločka med tvojim in mojim. In sedaj naj še kdo poreče, da ni to zares prava pravčata inteligenčna stranka, ki deluje z največjo energijo v polnem tiru za napredovanje in izpolnjevanje svojega poklica. Vprašamo vas, gospodje pri Narodni stranki, ali tako rešujete svojo narodnost? Ali se koristi narodu s tem, da se izvršuje hudodelstvo tativine? Zapomnite si besede Kristusove: „Po njih dejanjih jih boste spoznali.“ In po vaših dejanjih vas bo spoznalo naše ljudstvo. Da se ne boste dolgo zvijali in trudili se opravičiti v svojih narodnih cunjah, hočemo oskrbeti, da prejmete dotični uzmoviči zasluženo plačilo. In če zadene kaj bridle, koga izmed intelligence, naj pripše dotični gospodek to svoji otročji, visoko leteči domišljiji.

Vestnik mladinske organizacije.

Sv. Lenart nad Veliko Nedeljo. Občni zbor M. zve dne 2. oktobra se je prav izvrstno obnesel, čepravno je bila udeležba mala, pa drugim zborovalcem, ki znajo trezno misliti, nič ne škodijo tisti fantje, ki gredo rajši v gostilno zapravljat denar, kakor pa da bi sli na kakšen poučen shod ali pa kako zborovanje. Bila je tudi volitev novega odbora, zato, ker nam je žalibog potegnila vojaška sukna nepozabnega nam prijatelja, Andreja Poplatnika, katerega ne bomokmalu pozabili. Njemu se imamo zahvaliti, da smo imeli tako velike uspehe, n. pr. pri poučnih shodih in pri predstavah. Prav srčno se mu tudi zahvalimo za lepo navodila, ki nam jih je podajal za bodoče delo naše Mladeniške zveze, po katerih se hočemo ravnati. Na njegovo željo in željo vseh zborovalcev se je izvolil naslednji novi odbor: Filip Erhartič, predsednik, A. Frančič, podpredsednik, Janez Megla, tajnik, Josip Korpar, blagajnik, Franc Vuzem, knjižničar, Peter Horvat, odbornik. Od teh mlađeničev se nadejamo, da bodo vstopno delali za procvit Mlađeniške zveze in vstopiti vse tistim, ki dobrega ne trpijo, hudega se pa veselijo. — Kaj pa bo z našim bralnim društvom? Radovedneži bi radi kmalu videli odgovor.

Sv. Jurij v Slov. gor. V nedeljo, dne 16. t. m. se vrši pri nas lepa slovesnost. Mlađenič Marijine družbe so si oskrbeli svojo družbeno zastavo, ki se bo imenovanega dne slovesno blagoslovila pred pozno službo božjo. Cerkevni govor prevzame vlč. gospod dr. Hohnjec. Po večernicah pa se vrši mlađenič shod. Vabimo vas torej prav prisčno tovariši mlađenič Marijinih družb in mlađeniških zvez iz sosednjih župnij, da se udeležite naše slovesnosti. Mlađenič shod, ki se bo tokrat vršil v večjem obsegu, naj zopet poda dokaz, da se mlađenič zavedamo svojega poklica in svojih dolžnosti, ki jih vestno izpolnjujemo v skupni blagor domovine. Tovariši, na svinjenje!

Središče. Dekliška zveza v Središču je imela na rožinensko nedeljo poučen sestanek: Duhovni voditelj razloži na kratko opravilnik Dekliške zvezze s posebnim ozirom na krajevne razmere in navede cilje, za katerimi stremi zveza. Nato se je sestavilo voditeljstvo sledenje: Žnidarič Marija ml., voditeljica; Lončarič Marija, namestnica; Rezika Podgorelec, tajnica; Jožeta Klobučar, blagajničarka; Štamberger Ivana, knjižničarka. Zraven teh so še članice voditeljstva zastopnice posameznih občin: Modrinjak Alojzija, Borko Julijana za Središče; Kranje Marija in Rosika Vrbančič za Obriž; Goršč Alojzija za Šalovce; Lašič Neža in Kocjan Jerica za Godeninco. — Mladenička zveza ima svoj mesečni poučni sestanek prihodnjo nedeljo (9. okt.) po večernicah v hiši g. Štamparja. Mladeniči! Ne zaostanite za vrlimi dekleti! Z mnogoštivilno udeležbo pokažite, da hočete i vi kot neustrašena četa hoditi ravno pot preko vseh zaprek in pretenj „naprednih (?)“ nasprotnikov do prave izobrazbe in napredka!

Kolera.

Kolera zelo pobira ljudi na Ogrskem. Ministrstvu se je javilo, da je na novo obolelo na koleri zopet 14, umrle pa 4 osebe. Na Donavi in na kolodvorih so uvedli permanentno (neprestano) zdravstveno službo.

Avstrijsko notranje ministrstvo je ukazalo nadzorovati promet z Ogrsko tako, kakor se nadzoruje promet z Rusijo glede na nevarnost kolere. Vsi potniki, ki se pripeljejo po železnicu iz Ogrske v Avstrijo, se zdravniško pregledajo. Pregleda se priljaga. Mejne postaje morajo razpolagati z razkuževalnimi sredstvi, pripravljeni morajo biti prostori za zdravniški preiski in za opazovanje kolere sumljivih oseb. Paziti se mora osobito na visokošolce, prepovedani so posebni romarski vlaki iz Ogrskega. Posebni ukazi so izdani glede na nadzorovanje krošnjarjev, eiganov, piskrovcev.

Dunajski zdravniki sicer zatrjujejo, da ni na Dunaju nevarnosti za izbruh kolere. Kljub temu so dobili vsi policijski stražniki opomin, naj se natančno drže navodil glede na kolero. Po uradih so storili vse, da se onemogoči morebitno širjenje kolere. V Trstu so vredniki varnostne naprave glede na promet z Neapeljem in s Garigradom.

Zagrebski deželni zdravstveni urad je dognal dozdaj 12 slučajev kotere v Hrvaški in v Slavoniji. V Osjeku je umrl na koleri z Ogrske došli delavec Kranje, v Zemunu sta oboleli na koleri dve osebi. V Borovi je obolelo na sumljivih znakih kolere šestero oseb, stiri so že umrle.

Na Muravskem je umrl na koleri nek železniški čuvaj.

V Italiji se še prav nič ne pozna, da bi se hotel kolera kmalu posloviti. V okraju Bari so trije novi slučaji kolere, smrtni slučaj 1. V Neapelju 24 novih slučajev, 14 smrtnih slučajev. V Farri 3 novi slučaji, 2 smrtna slučaja. V Resini 2 nova slučaja, 1 smrtni slučaj.

Revolucija na Portugalskem.

Iz zahoda prihajajo vznemirljive vesti. Na Portugalskem je izbruhnil upor. Uporniki hčajojo ljudovlado, ne pa kraljevske vlade. Zato so, kakor se poroča, hoteli vjeti sedanjega kralja Manuela ter mu izsiliti izjavo, da se za se in za svojo rodino odpove vladarskim pravicam. Toda kralju se je baje posrečilo, ubežati na brazilijsko ladjo San Paolo. Vendar še vesti o usodi kraljeve osebe potrebujemo potrdila. Uporniki so namreč vse brzjavne zveze uničili, in zato so mnoge vesti le ustna izročila, ki pa so seveda različne vrednosti.

Gotovo je le toliko, da je res včeraj, dne 5. oktobra izbruhnil upor in da je bil dobro pripravljen, kar se razvidi iz tega, da so se zgordili prvi dogodki po gotovih načrtih. Najprvo se je reklo, da je poročnik Rebelo umoril voditelja liberalne in republikanske stranke, dr. Bombarda, in da so ta umor — liberalci so povsod enaki — povzročili klerikaci. Ta umor, kateri pa je bržkonočno samo izmišljen, da se razburil ljudstvo, je bil znamenje za splošni upor. Najprej so skrbeli uporniki, da ugrabijo kralja, da si pridobjijo glavno mesto Lisabono in da pretrgajo zveze z deželjo in z zunanjimi državami. Vsled tega so prelezali vse brzjavne in brzgovorne zveze. Bati se je namreč upornikom, da ljudstvo in vojaštvo na deželi potegne s kraljem, in da tudi zunanje države priskočijo vladarski hiši na pomoč, pred vsem Angleška, s katero je sklenila Portugalska zvezo.

Upor na Portugalskem je zakrivila splošna pokvarjenost, ki se je kazala od vlade dol do vsake politične stranke. Ljudstvo ni imelo več moći, da izsili od svojih voditeljev poštenost in čiste roke. Kradlo se je gori in dol, slabo je gospodarila vsaka politična stranka. Vsled tega je bila v deželi zadnji čas splošna in strašna draginja. Navaden deženik je stal 53 K., navadna moška obleka nad 100 K., in živila tudi niso bila cena. Že dolgo je tlel ogenj upora na Portugalskem. Leta 1908 je bil umorjen kralj Carlos, oče sedanjega kralja. Takrat se je posrečilo zadušiti splošen upor, danes bo to težko, ker so anarhisti, socialisti in liberalci dve leti skrbno pripravljali današnji upor. Posrečilo se jim je tudi, dobiti mnogo vojaštva na svojo stran, osobito pri mornarici. Tudi s sedanjim kraljem Manuelom, ki je bil še neoženjen, ljudstvo ni bilo zadovoljno, ker se je brigal več za ljubice, nego za svoje državljane.

Najnovejše novice.

Premil. knez in škof so se včeraj, dne 5. t. m. vrnili s francoskega potovanja.

Služba ravnatelja se razpisuje za Cirilovo tiškarino. Prosilec naj vpošljejo svoje prošnje do zadnjega t. m. na naslov: „Kataloško tiskovno društvo.“

Maribor. V sredo, dne 12. oktobra ob 9. uri do poldne se vrši pri c. kr. okrajnem glavarstvu razprava glede vprašanja, ali naj stari most čez Dravo še nadalje obstoji.

V mariborsko bogoslovnico so stopili letos naslednji gospodje, in sicer v I. letnik: Benko Leopold iz Čemšenika na Kranjskem, Bohak Jakob iz Studenice, Guček Karol iz Celja, Hanžič Ivan iz Št. Jurja ob Taboru, Klobasa Andrej iz Št. Jurja ob Ščavnici, Kožar Martin od Sv. Antona v Slov. gor., Kuk Jožef iz Konjic, Pavlič Vid iz Št. Vida pri Planini, Petrin Franc iz Rečice, Pinter Mihael iz Laškega, Slavič Janez iz Ljutomerja, Somrek Anton iz Selince ob Dravi, Šlik Alojzij od Sv. Petra pri Mariboru, Stiglic F. iz Rečice v Savinjski dolini, Turk Mihael iz Pilštanjia, Weber Franec iz Sv. Petra pri Radgoni, Vrečko Jožef iz Zabukovja. — V 2. letnik: I. Plevnik iz Ljubljane.

Poljčane. V nedeljo, dne 9. oktobra ob 10. uri se vrši na Marija Ljubičnem pri Poljčanah o priliki blagoslova stolpovega križa slovesna služba božja, h kateri se častilci ljubičenske Matere božje prav prijavno vabite.

Listnica uredništva.

Planina, Št. Janž na vinski gori: Prikodnjič! — G. Mat. Vurnik, Vipava: Se mere objaviti le kot inserat. — Ljutomer: Brez podpisu v koš! Sv. Jurij ob Ščavnici: Ali so priče? — Mala Nedelja: Preveč osebno!

Cene deželnih pridelkov

Ime pridelka.	Gradec	Maribor	Celje	Ptuj		Ormož
				K	v	
Pšenica	11	25	9	50	10	50
Rž	8	33	7	—	8	50
Ječmen	8	68	7	50	7	50
Oves	8	94	8	—	7	—
Koruza	7	25	8	25	8	7
Proso	8	—	8	—	10	—
Ajda	8	88	7	—	10	—
Sladko seno	—	—	2	—	2	—
Kislo	—	—	2	—	2	—
Slama	—	—	3	—	2	—
50 kilogramov						
Fižola	—	—	—	—	—	—
Grah	—	—	60	—	—	—
Leča	—	—	60	—	—	—
Krompir	—	—	68	—	—	—
Sir	—	—	40	—	—	—
Eurovo maslo	—	2	50	—	—	—
Maslo	—	—	1	80	—	—
Špeh, svež	—	—	1	70	—	—
Zelje, kislo	—	—	24	—	—	—
Ropa, kisla	—	—	20	—	—	—
1 kilogram						
Mleko	—	—	—	22	—	—
Smetana, sladka	—	—	96	—	—	—
" kisla	—	—	96	—	—	—
1 liter						
Zelje, 100 glav	—	—	8	50	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	06	—	—

Velik novi hram z lepim sadonosnikom se tako proda. Hram obstoji iz dveh velikih sob, ene kuhi in ene čumaste. Za ceno se izvira pri Tomažu Klasincu, na Gor. Bragi št. 20 pri Ptaju. 774

Ženitna ponudba. Velepovestalk v Vuhredu, bi se rad oženil z gospodijo z okoli 60.000 K. dote. Ponudbe pod „Dravsko dolino“, Vuhred, Štajersko, poste restante. 780

Viničar s 4 delavskimi močmi, išče pod zelo dobrimi pogoji. Vpraša se pri posstniku Richardu Ogriseg, Sturmberg v Leitersbergu pri Mariboru. 724

Gospa ravnateljica je naročila vzorce tkanin in ilustrovani cenik perila od tvrdke:

Oswald Lilek, tovarna za tkanine in perilo, Bad Belohrad, in se je prepričala: perilo te tvrdke, ženske, postojano, ali moško perilo, je najlepše! 794

Pišite tudi po ceniku in vzorce, da boste dobili vpravljene pogoje.

Vpraša se pri posstniku Richardu Ogriseg, Sturmberg v Leitersbergu pri Mariboru. 724

Gospa ravnateljica je naročila vzorce tkanin in ilustrovani cenik perila od tvrdke:

Oswald Lilek, tovarna za tkanine in perilo, Bad Belohrad, in se je prepričala: perilo te tvrdke, ženske, postojano, ali moško perilo, je najlepše! 794

Pišite tudi po ceniku in vzorce, da boste dobili vpravljene pogoje.

Vpraša se pri posstniku Richardu Ogriseg, Sturmberg v Leitersbergu pri Mariboru. 724

Gospa ravnateljica je naročila vzorce tkanin in ilustrovani cenik perila od tvrdke:

Oswald Lilek, tovarna za tkanine in perilo, Bad Belohrad, in se je prepričala: perilo te tvrdke, ženske, postojano, ali moško perilo, je najlepše! 794

Pišite tudi po ceniku in vzorce, da boste dobili vpravljene pogoje.

Vpraša se pri posstniku Richardu Ogriseg, Sturmberg v Leitersbergu pri Mariboru. 724

Gospa ravnateljica je naročila vzorce tkanin in ilustrovani cenik perila od tvrdke:

Oswald Lilek, tovarna za tkanine in perilo, Bad Belohrad, in se je prepričala: perilo te tvrdke, ženske, postojano, ali moško perilo, je najlepše! 794

Pišite tudi po ceniku in vzorce, da boste dobili vpravljene pogoje.

Vpraša se pri posstniku Richardu Ogriseg, Sturmberg v Leitersbergu pri Mariboru. 724

Gospa ravnateljica je naročila vzorce tkanin in ilustrovani cenik perila od tvrdke:

Oswald Lilek, tovarna za tkanine in perilo, Bad Belohrad, in se je prepričala: perilo te tvrdke, ženske, postojano, ali moško perilo, je najlepše! 794

Pišite tudi po ceniku in vzorce, da boste dobili vpravljene pogoje.

Vpraša se pri posstniku Richardu Ogriseg, Sturmberg v Leitersbergu pri Mariboru. 724

Gospa ravnateljica je naročila vzorce tkanin in ilustrovani cenik perila od tvrdke:

Oswald Lilek, tovarna za tkanine in perilo, Bad Belohrad, in se je prepričala: perilo te tvrdke, ženske, postojano, ali moško perilo, je najlepše! 794

Pišite tudi po ceniku in vzorce, da boste dobili vpravljene pogoje.

Vpraša se pri posstniku Richardu Ogriseg, Sturmberg v Leitersbergu pri Mariboru. 724

Gospa ravnateljica je naročila vzorce tkanin in ilustrovani cenik perila od tvrdke:

Oswald Lilek, tovarna

Oklic.

Od c. kr. okrajne sodnije v Brežicah se na predlog dedičev po umrlih Janezu in Neži Slovenc iz Spod. Pohance dovoli prostovoljna **javna oddaja v najem posetva** vl. štev. 133 kat. občini Dolenjavas s hišo štev 18 in gospodarskimi poslopji v Sp. Pohanci, vl. št. 147 kat. obč. Št. Lenart II in vl. št. 160 kat. obč. Arnovasela na pet let na dan.

17. oktobra 1910

dopoldan ob 11. uri pri tej sodniji, v izbi št. 5. Varšine je položiti 400 K ter ima najemnik odražljivati v polletnih obrokih. V hiši št. 18 v Spodnjem Pohancu, ki ima lepo lege, izvršuje se tudi krčmarska obrt in se odda tudi za to potrebna oprava. Drugi dražbeni pogoji se lahko pregleda jo pri sodniji.

C. kr. okrajna sodnija v Brežicah, oddelek I,
dne 30. septembra 1910. 585**Edina slovenska kisla voda,
Tolstovrška slatina**

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskim kislimi vodami, je

izborna zdravilo

za katare v grlu, pljučih, želodecu in črevesih, za želodčni krč, zaprte, bolezni v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborna zdravila temveč je tudi osvežjujoča

namizna kisla voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higienični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbništvu Tolstovrške slatine, pošta Guštanj, Koroško, kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kislo vodo.

Nobena konkurenca

če je še tako nevosljiva in sovražna, je v stanu, našo izkušeno

Z-kromo
za svinje, ki je :::::
dvakrat tako redilna kot krvna krma in 3 krat tako redilna kakor koruza, prekositi. :::::

Dokaz:

Največji svinjerejec spodne-avstrijski, gosp. Hofbauer v Elendsu, je to leto sam že 800 vreč Z-krome skrmil.

St. 1 za rejo
pospeši rast prašičkov.

St. 2 za pitanje.

Svinje postanejo do 2 kg vsak dan teže; fino meso. Po 50 kil za 11 K 50 vin. z vrečo vred od tovarne. Ne pozabite tudi naročiti, da se vam pošljejo ceniki o

Hypo za konje,
ki je ceneje, a redilnejše kot oves, oMolko za krave,
ki denesek mleka zelo poviša in mleko zboljša in o

Z-kromi za perutino

(100 % več jajec) zastonj.

Glav. zastop, Združenih tovarn za močna kmila a.d.

Bratje Taussky, Dunaj II. Pra-
terstrasse 15/5**Proda se**

velika enonadstropna hiša, v St. Jurju ob juž. žel. tik farne cerkve, pripravna za vsako obrt, dne 16. oktobra ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni okolice St. Jur ob juž. žel. Kupni cizirski dražbeni pogoji se lahko izvajo vsak dan dopoldne v občinski pisarni.

Zupanstvo okolice St. Jur ob juž. žel.

Glavna točka gojiteve zdravja

je, da ohranejo prebavo na vsak način na višku vaše načoge in jo po močeh podpirajte.

Preiskušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno napravljeno, tek zbujojoče in prebavljajoče pospešjujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane nasledke nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zoprtega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislina ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno deponovan varstv. znak.GLAVNA ZALOGA: LEKARNA
B. Fragner-ja, c. in kr. dvor. dobavitelja,„Pri črnem orlu“ PRAGA, Mala strana 203,
vogal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dnev. Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Prost naprej vponilj. K 1:50 se pošije malo steklenic, za K 2:80 velika steklenica, za K 4:70 2 veliki steklenici, za K 8:— 4 velike steklenice, za K 22:— 14 vel. steklenic poštnine prosto za vse postaje avstr.oogr. monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr. 249

Zelo redka prilika!

Tovarna mi je izročila po neki nezgodni več 1000 komadov krasnih težkih flanelastih odej, da jih prodam pod roko; vzorci so najnovejši, moderne barve in imajo le skoraj nevidne madeže od vode, kar pa nikdar ne brani, da bi se ne mogle porabljati v vsakem gospodarstvu za pokrivanje postelj in ljudij; dolge so 190 cm, široke 185 cm, jako fine, tople in trpežne. Pošiljam jih po poštnem povzetju: 3 krasne flanelaste odeje v vseh barvah in vzorcih za 9 K, 4 gospodarske odeje za 10 K. Vsak, ki čita to, naj naroči zaupljivo, kajti prepričan sem, da bo zadovoljen. Oton Bekera, c. kr. finančni nadpaznik v pokolu, Nachod (Češko). 813

Fr. Korošec,: trgovina z železom in :
špecerijo v Gor. Radgoni

789
Priporoča na novo vpeljano svojo veliko zalogo vzhodnega železja, kakor tudi okove za poslopja, orodja, kotle, peči, ščedilnike, kuhinjsko posodo, premog, kovačko oglje, koks, teer, karbonium, firnis, salonski petrolej na debelo in drobno, vsake vrste barv suhe in oljnate. Posebno pa priporoča za sedanji čas, veliko izbiro železne pozlačene križe vsake kakovosti in velikosti z zlatimi napisimi vred in s kamenitimi podstavkami po nizki ceni.

Izvrstni molitveniki

so:

Herg, Venec pobožnih molitev in sv. pesmi	.. . K 3:50
Kozman, Dekliške bakvice	.. . 3:—
Venec svetih pesmi	.. . 2:—
Prijatelj otroški	.. . —40
Sv. Opravilo	.. . 1:35

Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezji in stancijo potem okoli 50 vinarjev več. Poštnina znaša 20—30 vin. za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Razpisana je služba

šolskega sluge

v Slovenski Bistrici. Letna plača 720 kron. Prošnje krajne- mu šolskemu svetu v Slov. Bistrici do 15. oktobra 1910. Natančnejši pogoji pri vodstvu deške šole. 791

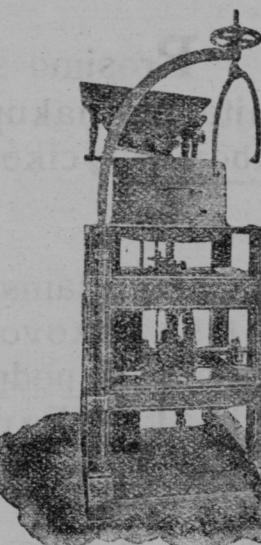
Najboljše ročne torbice, šolske torbice, denarne mošnjičke, denarnice za natakarice in natakarje. — Bogato sortirano zalogo :**usnjatih garnitur**

kakor tudi konjske oprave, opravo za jahanje itd. priporoča.

Rudolf Novak : Maribor

jermenar in sedlar Grajski trg.

Samo lastni izdelki.

Jos. Čretnik

Št. Jurij ob južni železnici

stavitelj mlinov in žag, kakor tudi izdelovatelj mlinov za rabo na roko, z gapeljem, motorno in parno silo. Slika je posneta po mojem lastnem izdelku, in pošiljam iste na meni znane osebe na 1 mesečni poškus. — Zahtevajte cenike!

Prva češka sploš. delniška družba za za- na življenje

v Pragi

je edini slovanski delniški zavod, ki ima dokazano najnižje cene in najboljše zavarov. pogoje ter je zares v narodnih rokah. — Pojasnila o zavarovanju dajejo breplačno: Generalni zastop za vse slovenske dežele v Trstu, ulica G. Donizetti, nadzorstvo za Štajersko in Koroško v Mariboru, Wildenrainerjeva ulica 22 (nadzornik Ivan Tomažič) in okrajni zastopi v vseh večjih slovenskih krajih.

530

Nihče več ne godrja

Čez slabosti in težave,

Ako

Najboljše krepčilo želodca,

potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost

liter K 2:40.

Kabinetna kakovost

, , 4:80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Svetovno mojstrstvo

783

v industriji ur končno osvojeno.

Valed prevzetja edine prodaje sem v stanu za samo K 4:90 ponuditi elegantno posebno ploščnato amerik. 14. kar. duple zlato švic zepao ura. Ista ima 36 ur idoč anker kolesje s premitrano znamko „Speciosa“ in je električnim potom prevlečena s pristnim zlatom. Jamstvo za točen tek 4 leta. 1 komad K 4:90 2 komada K 9:80 Vsaki ur se pridene zastonj fino pozlačena verizika. Brez rizika, ker je dovoljena zamenjava ozir, se denar vrne. E. Holzer, Krakov, Stradom 18

Edina štaj. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogu steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za pedobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Majsolidnejša in točna postrežba.

Delavnica za popravila!

Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragoceneosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zaston!

Gramofon s od 20 do 200 K.

Niklasta remont.-ura K 8:50

Pristna srebrna ura 7:-

Original omega ura 18:-

Kuhinjska ura 4:-

Budiljka, niklasta 3:-

Poročni prstani 2:-

Srebrne veržice 2:-

— Večletna jamstva —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gospodska ulica 26.

Kupujem zlatnino in srebro.

Olje za razne stroje oddaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru

100 kg po 25 K.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

: Franck:

da imate jamstvo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v jednakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja. —

Tovarni znak.

Tovarni znak.

Tovarni znak.

Henriks Francha sinovi

Ime „**Franck**“ kakor različne od tega izpeljane zaznambe naših izdelkov so **zakonito varovane**. Kdor torej kot „**Franckovo kavo**“ kak drugi nego iz naših tovarn izvirači izdelek oddaja, — je kaznovan.

Stojte! Stojte!

Ste že slišali?

Nova odločno slovenska trgovina
v Ormoži

I. Veselič & A. Blagovič

se otvorí dne 1. oktobra 1910.

Velika zaloga rezanega, drobnega in špecerijskega blaga kakor tudi vse vrste železnine.

Cene nizke, samo sveže novo blago

Nakupovanje zrnja, fižola, jajc, masla, suhih gob in vseh drugih deželnih pridelkov.

Letnik 1911
naše „Družinske praktike“

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v „Katoliški bukvarni“, prodajalni „Katal. tisk. društva“, dalje v trgovini Ant. Krisper, Vaso Petričič in Iv. Korenčan; v Mariboru: prodajalna „Tiskarne sv. Cirila“. — Cena Komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsed in ne dajte si vsljevajti drugih 134 praktik.

Kdor?

izvrstnega brivca potrebuje, temu damo dober svet, naj se obrne na g. Ulčarja.

Obrt edino-le poleg Cirilove tiskarne, Koroška cesta 7.

Za dijake najugodnejše cene

Edina narodna trgovina
Ludovik Kuharič
je v Ormožu kjer 612
kupite moderno voljeno blago za ženske oblike, suknjo in kamgarji za moške oblike, perilni kambrik, hlačevino, belo platno, svilene robe in mnogo drugega manufakturnega blaga iz najboljših tovara po čudovito znižanih cenah. — Priporoča tudi svojo veliko zalogu raznovrstnega špecerijskega blaga.

Poštujte, da se prepričate!

Hiša

v Mariboru, Melje, z 9 stanovanji, lepim vrtom, stavbiščem in veliko njivo se pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji takoj proda. Natančneje se izve: Khslgasse 3, 1 nadstropje, Maribor.

Nizke cene! Ne pozabite se zglasiti Nizke cene!

pri
narodnem in domaćem trgovcu

Franc Lenartu v Ptiju

ki je dobil ravnokar za jesen in zimo iz prvih tovarn veliko novega sukna za ženske in moške oblike. Potem obilo trpežne hlačevine, vsakovrstnega barhenta stalnih barv, mnogo lepih štrikanih in suknih ogrinjalk, ter nepremičljivih konjskih koc.

To pa vse cenejše kakor drugod.

Kdor bo z blagom zadovoljen,

naj pove svojim znancem.

Kdor bo z blagom nezadovoljen,

naj pove meni. — Priporoča se

Franc Lenart v Ptiju.

Kilne pase tudi za najhujše kile, trebušne obvezne, šuspenzorije, pokončne držaje, razne varstvene stroje za telesne poškodbe, umetne noge in roke itd. izdeluje po nizki ceni prva spodnjestajerska tvrdka

Fr. Podgoršek, bandažist,
Maribor, Grajska ulica 3.